

**ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

26 Νοεμβρίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 235

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4756

Μέτρα ενίσχυσης των εργαζομένων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις και διατάξεις για την ενίσχυση των ανέργων.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

**ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ**

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

**ΚΕΝΤΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ**

Άρθρο 1

Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών

- 1.** Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) είναι οι δομές κοινωνικής πρόνοιας, στις οποίες απασχολούνται δημιουργικά παιδιά ηλικίας από πέντε (5) έως δώδεκα (12) ετών για ένα χρονικό διάστημα της ημέρας εκτός του σχολικού ωραρίου. Στις δομές αυτές δύνανται να απασχολούνται και παιδιά με ελαφριάς μορφής κινητικές ή αισθητηριακές αναπηρίες.
- 2.** Σκοπός των ΚΔΑΠ είναι η δημιουργική απασχόληση των παιδιών με την εφαρμογή σύγχρονων παιδαγωγικών πρακτικών και οργανωμένων εξατομικευμένων και ομαδικών δραστηριοτήτων για την υποστήριξη της σωματικής, νοητικής, συναισθηματικής και κοινωνικής ανάπτυξής τους.
- 3.** Οι προσφερόμενες προς τα φιλοξενούμενα παιδιά υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης οφείλουν να είναι πολύπλευρες.
- 4.** Τα ΚΔΑΠ δύνανται να ιδρύονται και να λειτουργούν σε περιοχές όπου στον οικείο πολεοδομικό σχεδιασμό είναι επιτρεπτή η χρήση κοινωνικής πρόνοιας και για την αδειοδότησή τους εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας για τις δομές κοινωνικής πρόνοιας. Κατ' εξαίρεση, με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών δύναται να προβλέπεται η στέγαση των ΚΔΑΠ σε δημόσια σχολικά κτίρια και να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αδειοδότησης και λειτουργίας τους, καθώς και να θεσπίζονται μεταβατικές ρυθμίσεις για τη λειτουργία των ήδη αδειοδοτημένων και λειτουργούντων σε σχολικά κτίρια ΚΔΑΠ, τα οποία μέχρι την έκδοση της ανωτέρω κοινής υπουργικής απόφασης συνεχίζουν να λειτουργούν νομίμως στα κτίρια όπου ήδη στεγάζονται. Προϋπόθεση για την αδειοδότηση των ΚΔΑΠ αποτελεί η εξασφάλιση της προσβασιμότητάς τους από άτομα με αναπηρία.
- 5.** Για τον έλεγχο της εύρυθμης λειτουργίας των ΚΔΑΠ και την αξιολόγησή τους ως θεσμού κοινωνικής πρόνοιας, δημιουργείται ηλεκτρονική εφαρμογή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, την οποία υλοποιεί και διαχειρίζεται η εταιρεία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε.» (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.). Στην εφαρμογή αυτή κάθε αδειοδοτημένος φορέας υποχρεούται, κατ' ελάχιστο, να δηλώνει σε πραγματικό χρόνο την άφιξη κάθε παιδιού στη δομή και την αποχώρησή του από αυτή, καθώς και το εβδομαδιαίο πρόγραμμα λειτουργίας της, με ρητή καταγραφή των επιμέρους δραστηριοτήτων δημιουργικής απασχόλησης και το χρονοδιάγραμμά τους.

6. Οι αιτήσεις για την έκδοση άδειας λειτουργίας ΚΔΑΠ που υποβάλλονται μετά τη δημοσίευση του παρόντος και μέχρι τη δημοσίευση των εκδιδόμενων, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 7, υπουργικών αποφάσεων, αξιολογούνται σύμφωνα με τις προβλέψεις των τελευταίων.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξειδικεύονται περαιτέρω ο σκοπός των ΚΔΑΠ και το περιεχόμενο της παρ. 3 και καθορίζονται: α) οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι φορείς λειτουργίας τους, β) ο ανώτατος αριθμός ωφελουμένων ανά δομή και βάρδια λειτουργίας, γ) οι απαιτούμενοι ανά δομή χώροι, οι σχετικές τεχνικές προδιαγραφές τους και οι αποστάσεις τους από οχλούσες δραστηριότητες, δ) ο απαιτούμενος πάσης φύσεως εξοπλισμός τους, η στελέχωσή τους και τα απαιτούμενα ειδικότερα προσόντα του προσωπικού τους, ε) οι προϋποθέσεις και η διαδικασία αδειοδότησής τους, στ) τα θέματα που άπτονται του ελέγχου της νόμιμης λειτουργίας τους και τα αρμόδια προς τούτο όργανα, οι κυρώσεις για την παραβίαση των διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία των ΚΔΑΠ και τα αρμόδια για την επιβολή τους όργανα, ζ) μεταβατικές διατάξεις για τη λειτουργία των ήδη αδειοδοτημένων ΚΔΑΠ, η) οι ειδικότεροι όροι λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 5, πλέον των οριζομένων στην παράγραφο αυτή και οι υπηρεσίες και οι φορείς που δύνανται να διασυνδέονται με την εφαρμογή αυτή, καθώς και κάθε ειδικότερο, τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών δύναται να αναπροσαρμόζονται τα ηλικιακά όρια των ωφελούμενων παιδιών.

8. α) Τα πορίσματα των ελέγχων που πραγματοποιούνται σε ΚΔΑΠ και οι βάσει των ελέγχων αυτών αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων για την επιβολή κυρώσεων, κοινοποιούνται στους φορείς που είναι αρμόδιοι για τη διαχείριση ή υλοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης από εθνικούς πόρους ή πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον στα προγράμματα αυτά συμμετέχουν τα ελεγχόμενα ΚΔΑΠ. Τα πορίσματα των ανωτέρω ελέγχων και οι αποφάσεις επιβολής κυρώσεων δεσμεύουν, ως προς την απόδειξη και αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών που διαπιστώνουν, τα αρμόδια για τη διαχείριση ή υλοποίηση των προγραμμάτων του προηγούμενου εδαφίου όργανα, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

β) Αντίστοιχα, τα πορίσματα των ελέγχων που πραγματοποιούνται σε ΚΔΑΠ και οι βάσει των ελέγχων αυτών τυχόν αποφάσεις επιβολής κυρώσεων των αρμοδίων οργάνων για τη διαχείριση ή υλοποίηση προγραμμάτων

χρηματοδότησης από εθνικούς πόρους ή πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα οποία συμμετέχουν τα ελεγχόμενα ΚΔΑΠ, κοινοποιούνται στην Περιφέρεια που αδειοδότησε κάθε ελεγχόμενο ΚΔΑΠ. Τα πορίσματα των ανωτέρω ελέγχων και οι αποφάσεις επιβολής κυρώσεων δεσμεύουν, ως προς την απόδειξη και αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών που διαπιστώνουν, τις Περιφέρειες κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 2

Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και Ατόμων με Αναπηρία

- 1.** Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και Ατόμων με Αναπηρία (ΚΔΑΠΑΜΕΑ) είναι οι δομές κοινωνικής πρόνοιας, στις οποίες απασχολούνται δημιουργικά παιδιά και ενήλικες με αναπηρία, κατά το διάστημα της ημέρας και για τις ώρες που καλύπτουν τις ανάγκες των ατόμων αυτών και των οικογενειών τους.
- 2.** Σκοπός των ΚΔΑΠΑΜΕΑ είναι η δημιουργική απασχόληση των παιδιών και των ενηλίκων ατόμων με αναπηρία, η κοινωνική ένταξη μέσω της ομαδικής δραστηριότητας, η βελτίωση της ποιότητας ζωής μέσω της απόκτησης δεξιοτήτων αυτοεξυπηρέτησης και η στήριξη των οικογενειών τους.
- 3.** Τα ΚΔΑΠΑΜΕΑ δύνανται να ιδρύονται και να λειτουργούν σε περιοχές όπου στον οικείο πολεοδομικό σχεδιασμό είναι επιτρεπτή η χρήση κοινωνικής πρόνοιας και για την αδειοδότησή τους εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας για τις δομές κοινωνικής πρόνοιας. Κατ' εξαίρεση, με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών δύναται να προβλέπεται η στέγαση των ΚΔΑΠΑΜΕΑ σε δημόσια σχολικά κτίρια και να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αδειοδότησης και λειτουργίας τους, καθώς και μεταβατικές διατάξεις για τη λειτουργία των ήδη αδειοδοτημένων και λειτουργούντων σε σχολικά κτίρια ΚΔΑΠΑΜΕΑ, τα οποία μέχρι την έκδοση της ανωτέρω κοινής υπουργικής απόφασης συνεχίζουν να λειτουργούν νομίμως στα κτίρια που ήδη στεγάζονται. Προϋπόθεση για την αδειοδότηση των ΚΔΑΠΑΜΕΑ αποτελεί η εξασφάλιση της προσβασιμότητάς τους από άτομα με αναπηρία.
- 4.** Κάθε αδειοδοτημένος φορέας υποχρεούται, κατ' ελάχιστο, να δηλώνει στην ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 1, σε πραγματικό χρόνο, την άφιξη κάθε παιδιού και ατόμου στη δομή και την αποχώρησή του, καθώς και

το εβδομαδιαίο πρόγραμμα λειτουργίας της, με ρητή καταγραφή των επιμέρους δραστηριοτήτων δημιουργικής απασχόλησης και το χρονοδιάγραμμά τους.

5. Οι αιτήσεις για την έκδοση άδειας λειτουργίας ΚΔΑ- ΠΑΜΕΑ που υποβάλλονται μετά τη δημοσίευση του παρόντος και μέχρι τη δημοσίευση των εκδιδόμενων, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 6, υπουργικών αποφάσεων, αξιολογούνται σύμφωνα με τις προβλέψεις των τελευταίων.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξειδικεύεται περαιτέρω ο σκοπός των ΚΔΑΠΑΜΕΑ και καθορίζονται: α) οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι φορείς λειτουργίας τους, β) οι κατηγορίες των ενηλίκων ατόμων με αναπηρία που εντάσσονται στα προγράμματα των δομών αυτών, γ) ο ανώτατος αριθμός ωφελουμένων ανά δομή και βάρδια λειτουργίας, δ) οι απαιτούμενοι ανά δομή χώροι, οι σχετικές τεχνικές προδιαγραφές τους και οι αποστάσεις τους από οχλούσες δραστηριότητες, ε) ο απαιτούμενος πάσης φύσεως εξοπλισμός τους, η στελέχωσή τους και τα απαιτούμενα ειδικότερα προσόντα του προσωπικού τους, στ) οι προϋποθέσεις και η διαδικασία αδειοδότησής τους, ζ) τα θέματα που άπτονται του ελέγχου της νόμιμης λειτουργίας τους και τα αρμόδια προς τούτο όργανα, οι κυρώσεις για την παραβίαση των διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία των ΚΔΑΠΑΜΕΑ και τα αρμόδια για την επιβολή τους όργανα, η) μεταβατικές διατάξεις για την λειτουργία των ήδη αδειοδοτημένων ΚΔΑΠΜΕΑ, θ) οι ειδικότεροι όροι λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 5 του άρθρου 1 ως προς τα ΚΔΑΠΑΜΕΑ, πλέον των προβλεπομένων στην παρ. 4 του παρόντος και οι υπηρεσίες και οι φορείς που δύνα- νται να διασυνδέονται με την εφαρμογή αυτή, καθώς και κάθε ειδικότερο, τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

7. α) Τα πορίσματα των ελέγχων που πραγματοποιούνται σε ΚΔΑΠΑΜΕΑ και οι βάσει των ελέγχων αυτών αποφάσεις επιβολής κυρώσεων των αρμοδίων οργάνων, κοινοποιούνται στους φορείς που είναι αρμόδιοι για τη διαχείριση ή υλοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης από εθνικούς πόρους ή πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον στα προγράμματα αυτά συμμετέχουν τα ελεγχόμενα ΚΔΑΠΑΜΕΑ. Τα πορίσματα των ανωτέρω ελέγχων και οι αποφάσεις επιβολής κυρώσεων δεσμεύουν, ως προς την απόδειξη και αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών που διαπιστώνουν, τα αρμόδια για τη διαχείριση ή υλοποίηση των προγραμμάτων του προηγούμενου εδαφίου όργανα, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

- β) Αντίστοιχα, τα πορίσματα των ελέγχων που πραγματοποιούνται σε ΚΔΑΠΑΜΕΑ και οι βάσει των ελέγχων αυτών τυχόν αποφάσεις επιβολής κυρώσεων των αρμοδίων οργάνων για τη διαχείριση ή υλοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης από εθνικούς πόρους ή πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα οποία συμμετέχουν τα ελεγχόμενα ΚΔΑΠΑΜΕΑ, κοινοποιούνται στην Περιφέρεια που αδειοδότησε κάθε ελεγχόμενο ΚΔΑΠΑΜΕΑ. Τα πορίσματα των ανωτέρω ελέγχων και οι αποφάσεις επιβολής κυρώσεων δεσμεύουν, ως προς την απόδειξη και αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών που διαπιστώνουν, τις Περιφέρειες κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 3

Καταργούμενες διατάξεις

- 1.** Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α΄ 213) καταργούνται από τη δημοσίευση του παρόντος.
- 2.** Η υπ΄ αρ. 14951/9.10.2001 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας (Β΄ 1397) καταργείται από τη δημοσίευση του παρόντος.
- 3.** Η υπ΄ αρ. 14957/9.10.2001 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας (Β΄ 1397) καταργείται από τη δημοσίευση του παρόντος.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Άρθρο 4

«Άστεγοι» ως ωφελούμενη μονάδα του

Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος

- 1.** Η περ. γ΄ της παρ. 2 του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94) τροποποιείται, μετά το δωδέκατο εδάφιο της παραγράφου αυτής προστίθεται νέο εδάφιο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2 . Ως Ωφελούμενες Μονάδες ορίζονται οι κάτωθι κατηγορίες:

α. Μονοπρόσωπο νοικοκυριό: κάθε ενήλικο άτομο, το οποίο διαμένει μόνο του σε κατοικία και δεν εμπίπτει στην κατηγορία ενηλίκων έως είκοσι πέντε (25) ετών, που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

β. Πολυπρόσωπο νοικοκυριό: όλα τα άτομα, τα οποία διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη. Δύναται να απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια, υπό την προϋπόθεση ότι η φιλοξενία έχει δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη φορολογική δήλωση. Στο πολυπρόσωπο νοικοκυριό εντάσσονται και τα ενήλικα τέκνα έως είκοσι πέντε (25) ετών που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης, ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής τους.

γ. Άστεγοι: τα άτομα που διαβιούν στον δρόμο ή σε ακατάλληλα καταλύματα, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν καταγραφεί από τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας ή κάνουν χρήση υπνωτηρίων, ξενώνων μεταβατικής φιλοξενίας και ξενώνων γυναικών θυμάτων βίας που λειτουργούν στους Δήμους, δύναται να είναι δικαιούχοι του προγράμματος.

Ως ανήλικα μέλη ορίζονται τα μέλη της ωφελούμενης μονάδας έως δεκαοκτώ (18) ετών.

Ως εισοδηματική ενίσχυση ορίζεται η διαφορά μεταξύ του εγγυημένου ποσού και του εισοδήματος, όπως αυτό υπολογίζεται στο πλαίσιο του Προγράμματος του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης για τους σκοπούς της επιλεξιμότητας, διαιρούμενου δια του αριθμού των μηνών που αυτό αφορά, δηλαδή δια του έξι (6).

Ως εγγυημένο ποσό ορίζεται το ποσό, που εγγυάται το πρόγραμμα για κάθε νοικοκυριό, ανάλογα με τον αριθμό και την ηλικία των μελών του, μετά και την καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.

Ως κατώφλι εισοδήματος ορίζεται το εισοδηματικό κριτήριο για ένταξη στο Πρόγραμμα και ισούται με το εγγυημένο ποσό.

Ως δηλούμενο εισόδημα ορίζεται το δηλούμενο από τους αιτούντες συνολικό εισόδημα από κάθε πηγή ημεδαπής και αλλοδαπής προέλευσης - προ φόρων, μετά την αφαίρεση των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση - που έλαβαν όλα τα μέλη της ωφελούμενης μονάδας τους τελευταίους έξι (6) μήνες πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής στο Πρόγραμμα του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης. Στο συνολικό δηλωθέν εισόδημα

συμπεριλαμβάνονται και το σύνολο των επιδομάτων και άλλων ενισχύσεων, καθώς και το απαλλασσόμενο εισόδημα ή το φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα, με τις εξαιρέσεις, όπως διαλαμβάνονται στο παρακάτω εδάφιο.

Το δηλούμενο εισόδημα δεν περιλαμβάνει το επίδομα αναδοχής του άρθρου 9 του ν. 2082/1992 (Α' 158), τα μη ανταποδοτικά επιδόματα αναπηρίας που χορηγούνται από το κράτος, την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται κατά την περ. γ της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 57/1973 (Α' 149) σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία θεομηνίας και λοιπών φυσικών καταστροφών, καθώς και το επίδομα που καταβάλλεται σε ανέργους δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 4144/2013 (Α' 88). Επίσης, στις περιπτώσεις αυτονόμησης φιλοξενούμενων σε ξενώνες μεταβατικής φιλοξενίας, ξενώνες γυναικών θυμάτων βίας και σε υπνωτήρια, λόγω ένταξης στην αγορά εργασίας, το συνολικό δηλούμενο εισόδημα δεν περιλαμβάνει το σύνολο του καθαρού εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ή από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας για δύο (2) περιόδους ενίσχυσης.

Ως μη δυνάμενοι για εργασία θεωρούνται οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης, που εμπίπτουν στις κάτωθι κατηγορίες: α. Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ), τα οποία σύμφωνα με τη γνωμάτευση της Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας έχουν κριθεί «ανίκανα για εργασία». Σε περίπτωση που άτομο με αναπηρία δεν έχει την ως άνω γνωμάτευση, αλλά ισχυρίζεται ότι είναι ανίκανο για εργασία, προσκομίζει σχετική υπεύθυνη δήλωση και πιστοποιητικό του ποσοστού αναπηρίας από την Επιτροπή Πιστοποίησης Αναπηρίας. β. Φοιτητές πλήρους απασχόλησης, μαθητευόμενοι των επαγγελματικών σχολών ή όσοι εξασκούνται πρακτικά στο πλαίσιο επαγγελματικού εκπαιδευτικού προγράμματος χωρίς εργασιακή σχέση.

Ως δυνάμενοι για εργασία νοούνται οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης ηλικίας δεκαοκτώ (18) έως εξήντα πέντε (65) ετών, που δεν υπάγονται στις ως άνω κατηγορίες, όπως διαλαμβάνονται στο προηγούμενο εδάφιο.»

Άρθρο 5

Καταβολή νοσηλίου - τροφείου σε φορείς που επαναλειτουργούν Κέντρα Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας

1. Η αποζημίωση των συμβεβλημένων με τον ΕΟΠΥΥ φορέων που λειτουργούν Κέντρα Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔΗΦ), των οποίων η λειτουργία ανε- στάλη, στο πλαίσιο μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, δυνάμει της περ. στ΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 42), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4682/2020 (Α΄ 76), και επαναλειτουργήσαν με μειωμένη κατά πενήντα τοις εκατό (50%) δυναμικότητα, καταβάλλεται για το χρονικό διάστημα από την 25η Μαΐου 2020 έως και την 31η Ιουλίου 2020 στο εκατό τοις εκατό (100%) των ωφελούμενων, ανεξαρτήτως της διάρκειας παραμονής των τελευταίων στα ΚΔΗΦ.

2. Η αποζημίωση καταβάλλεται σε όσους φορείς επα- ναλειτουργήσαν κατά το ως άνω διάστημα και υπολογίζεται επί των ημερών επαναλειτουργίας τους. Σε ΚΔΗΦ που δεν έχουν συμβληθεί με τον ΕΟΠΥΥ, το αίτημα για την καταβολή της προβλεπόμενης αποζημίωσης το υποβάλλουν οι γονείς ή νόμιμοι κηδεμόνες των ατόμων που παρακολουθούν προγράμματα στα παραπάνω ΚΔΗΦ καταθέτοντας, συμπληρωματικά των όσων προβλέπο- νται, τα προβλεπόμενα από τον ΕΟΠΥΥ δικαιολογητικά, ανά μήνα.

3. Ως ωφελούμενοι νοούνται οι συμμετέχοντες στα προγράμματα των ΚΔΗΦ έως και τη 10η Μαρτίου 2020, σύμφωνα με το παρυσιολόγιο της δομής.

Άρθρο 6

Μέτρα για την πρόωση των θεσμών

της αναδοχής και της υιοθεσίας

Στο άρθρο 8 του ν. 4538/2018 (Α΄ 85) αντικαθίσταται η περ. β΄ της παρ. 2 και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2 . Η τοποθέτηση ανηλίκου σε ανάδοχους γονείς επιτρέπεται εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. οι ανάδοχοι γονείς πληρούν τα όρια ηλικίας και έχουν διαφορά ηλικίας από τον αναδεχόμενο, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τη νομοθεσία για την

υιοθεσία. Ο περιορισμός της ηλικίας δεν ισχύει για την περίπτωση της συγγενικής αναδοχής,

β. οι ανάδοχοι γονείς έχουν καλή ψυχική, διανοητική και σωματική υγεία, ιδίως μάλιστα δεν πάσχουν από χρόνια μεταδοτικά νοσήματα. Οι συνοικούντες των ανα- δόχων γονέων δεν πάσχουν από χρόνια μεταδοτικά νοσήματα και έχουν καλή ψυχική υγεία,

γ. οι ανάδοχοι γονείς και οι συνοικούντες με αυτούς δεν έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα ή δεν εκκρεμεί σε βάρος τους ποινική δίωξη για τα αδικήματα που επισύρουν έκπτωση από τη γονική μέριμνα, σύμφωνα με το άρθρο 1537 ΑΚ, ή για κακοποίηση ή παραμέληση ανηλίκων για τα αδικήματα της πορνογραφίας ανηλίκων, μαστροπείας, σωματεμπορίας, ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής, αποπλάνηση παιδιών, ληστείας, καθώς και για όσα προ- βλέπονται από τη νομοθεσία για τα ναρκωτικά ή την εμπορία οργάνων,

δ. οι ανάδοχοι γονείς έχουν αποδεδειγμένα τη δυνατότητα να καλύψουν τα βασικά έξοδα διατροφής, μόρφωσης και ιατρικής περίθαλψης του ανάδοχου τέκνου, διαθέτοντας επαρκείς προς τούτο οικονομικούς πόρους και καταβάλλοντας προσωπική φροντίδα,

ε. οι ανάδοχοι γονείς είναι εγγεγραμμένοι στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Αναδόχων Γονέων της παρ. 1 του άρθρου 6. Σε απρόβλεπτες ή επείγουσες περιπτώσεις, όπως ενδεικτικά αναφέρεται ο αιφνίδιος θάνατος των γονέων, η εγκληματική ενέργεια μεταξύ των γονέων, η απροειδοποίητη εγκατάλειψη της οικογενειακής εστίας από τους γονείς, η ως άνω προηγούμενη εγγραφή των αναδόχων γονέων στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Αναδόχων Γονέων της παρ. 1 του άρθρου 6 δύναται να παραλειφθεί, εφόσον πρόκειται για συγγενική αναδοχή.

Οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στις περ. β', γ' και δ' πρέπει να συντρέχουν καθ' όλη τη διάρκεια της αναδοχής.»

Άρθρο 7

Λειτουργική διασύνδεση ΟΠΕΚΑ και Κέντρων

Κοινότητας και Ιεράς Επιστασίας Αγίου Όρους

Στο άρθρο 48 του ν. 4520/2018 (Α' 30) τροποποιείται η παρ. 1, προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 48 του ν. 4520/2018 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 48

Λειτουργική διασύνδεση ΟΠΕΚΑ και Κέντρων

Κοινότητας και Ιεράς Επιστασίας Αγίου Όρους

1. Για την εκπλήρωση του σκοπών του και ιδιαίτερα για τη διευκόλυνση της προσβασιμότητας και ένταξης των ενδιαφερομένων στα προγράμματα των προνοιακών παροχών και υπηρεσιών του, ο ΟΠΕΚΑ διασυνδέεται λειτουργικά με τα Κέντρα Κοινότητας και την Ιερά Επιστασία του Αγίου Όρους.

2. Στο πλαίσιο της ανωτέρω λειτουργικής διασύνδεσης ο ΟΠΕΚΑ υποχρεούται να παρέχει στα Κέντρα Κοινότητας:

α) επικαιροποιημένο πληροφοριακό - ενημερωτικό υλικό, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, σχετικά με τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις ένταξης στα προνοιακά προγράμματα παροχών και υπηρεσιών που διαχειρίζεται, καθώς και σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, τόσο των ενδιαφερομένων όσο και των δικαιούχων των παροχών και υπηρεσιών του,

β) οδηγίες σχετικά με τη διοικητική διαδικασία υποβολής και συμπλήρωσης των ηλεκτρονικών αιτήσεων - υπεύθυνων δηλώσεων και των απαιτούμενων κατά περίπτωση δικαιολογητικών, καθώς επίσης και

γ) δυνατότητα πρόσβασης σε εξουσιοδοτημένους - διαπιστευμένους από τον Διοικητή του ΟΠΕΚΑ, ύστερα από πρόταση του Δημάρχου του οικείου Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, υπαλλήλους του Κέντρου Κοινότητας στις σχετικές με τα αναφερόμενα στις περ. α΄ και β΄ ηλεκτρονικές εφαρμογές.

3. Τα Κέντρα Κοινότητας υποχρεούνται, στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού του ν. 4445/2016 (Α΄ 236) και της εκπλήρωσης του σκοπού τους:

α) να υποδέχονται τους ενδιαφερομένους,

β) να τους παρέχουν ενημέρωση για τα προγράμματα προνοιακών παροχών και υπηρεσιών του ΟΠΕΚΑ, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, καθώς και

γ) να υποστηρίζουν την ένταξη των ενδιαφερομένων στα εν λόγω προγράμματα, όπως με την καταχώριση, παραλαβή, έλεγχο και παραπομπή αιτήσεων και τυχόν δικαιολογητικών στην αρμόδια, κατά περίπτωση, κεντρική ή περιφερειακή υπηρεσία του ΟΠΕΚΑ.

4. Στο πλαίσιο της λειτουργικής διασύνδεσης και για την εκπλήρωση των σκοπών του ΟΠΕΚΑ, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 4, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΠΕΚΑ ορίζεται, μετά από γνώμη της Ιεράς Επιστασίας του Αγίου Όρους, εκπρόσωπός της στον ΟΠΕΚΑ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΠΕΚΑ διατηρεί το δικαίωμα, μετά από γνώμη της Ιεράς Επιστασίας του Αγίου Όρους, να προβεί οποτεδήποτε στην παύση του συγκεκριμένου εκπροσώπου.

Ο εκπρόσωπος της Ιεράς Επιστασίας ασκεί καθήκοντα που προσομοιάζουν με αυτά των Κέντρων Κοινότητας αναφορικά με την εκπλήρωση αιτημάτων των μοναχών του Αγίου Όρους επί θεμάτων που άπτονται του άρθρου 4 και ειδικότερα:

α) υποδέχεται αιτήματα των μοναχών που σχετίζονται με τη λειτουργία, τις υπηρεσίες, τις παροχές και τα προγράμματα που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του ΟΠΕΚΑ, β) ενημερώνει τους μοναχούς για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους αναφορικά με τις ανωτέρω παροχές και προγράμματα,

γ) υποστηρίζει τις διαδικασίες ένταξης των ενδιαφερομένων στα εν λόγω προγράμματα,

δ) συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΟΠΕΚΑ, και υποβάλλει:

αα) δικαιολογητικά ή οποιοδήποτε στοιχείο θεωρηθεί από τις υπηρεσίες του ΟΠΕΚΑ αναγκαίο για την παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών, παροχών και προγραμμάτων,

ββ) δικαιολογητικά και αναλυτικές καταστάσεις αναφορικά με τους μοναχούς που αιτούνται χορήγησης ασφαλιστικής ικανότητας ή που παύουν να πληρούν τις προϋποθέσεις του δικαιώματος λήψης παροχών ασθε- νείας,

γγ) ηλεκτρονικό αρχείο, σε ετήσια βάση, για την ανανέωση της χορηγηθείσας ασφαλιστικής ικανότητας των μοναχών, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις για τη συνέχιση χορήγησής της.

Ο Διοικητής του ΟΠΕΚΑ δύναται να παρέχει στον οριζόμενο εκπρόσωπο δυνατότητα πρόσβασης με κωδικούς πιστοποιημένου χρήστη σε ηλεκτρονικές εφαρμογές παροχών, προγραμμάτων και υπηρεσιών του ΟΠΕΚΑ.»

Άρθρο 8

Παράταση προθεσμιών

για αποκατάσταση προσφύγων

- 1.** Παρατείνονται από τη λήξη τους και για πέντε (5) έτη από τη δημοσίευση του παρόντος οι προθεσμίες για ζητήματα αποκατάστασης προσφύγων που είχαν παραταθεί με το άρθρο 19 του ν. 4025/2011 (Α΄ 228) και συγκεκριμένα:
α) των παρ. 3 και 5 του άρθρου 6 του ν. 1807/1988 (Α΄ 208), οι οποίες παρατάθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 2082/1992 (Α΄ 158), με την περ. δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2345/1995 (Α΄ 213) και με την περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2955/2001 (Α΄ 256), β) της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 1807/1988 (Α΄ 208), όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 2345/1995 και παρατάθηκε με την περ. γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2955/2001, γ) της παρ. α΄ του άρθρου 81 του β.δ. 330/1960 (Α΄ 69), όπως παρατάθηκε με την παρ. 1α του άρθρου 4 του ν. 543/1977 (Α΄ 43), με την παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 2082/1992, με την παρ. 1γ του άρθρου 4 του ν. 2345/1995 και με την παρ. 1α του άρθρου 10 του ν. 2955/2001, δ) της παρ. 2 του άρθρου 86 του β.δ. 330/1960 (Α΄ 69), όπως παρατάθηκε με το άρθρο 6 του ν.δ. 944/1971 (Α΄ 149) και με την παρ. 1α του άρθρου 4 του ν. 543/1977, ε) της παρ. 4 του άρθρου 23 του ν. 2646/1998 (Α΄ 236), όπως παρατάθηκε από την παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 3106/2003 (Α΄ 30).
- 2.** Παρατείνεται από τη λήξη της και για πέντε (5) έτη από τη δημοσίευση του παρόντος η προθεσμία της παρ. 2γ του άρθρου 41 του ν. 3370/2005 (Α΄ 176).

Άρθρο 9

Τροποποίηση εξουσιοδοτικών διατάξεων για το επίδομα παιδιού, το επίδομα στέγασης και το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα

- 1.** Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 17 του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α΄ 5) αντικαθίσταται και η παρ. 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«17. Σε περίπτωση εξαρτώμενου τέκνου, για το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις φοίτησής του στην υποχρεωτική εκπαίδευση, το επίδομα χορηγείται υπό την προϋπόθεση αφενός της εγγραφής του σε σχολείο, αφετέρου της πραγματικής φοίτησής του, η οποία θεωρείται ότι συντρέχει όταν το εξαρτώμενο τέκνο δεν υποχρεούται να επαναλάβει την ίδια τάξη

λόγω του αριθμού των απουσιών του. Κάθε ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και οι εξαιρέσεις από την εφαρμογή του, ιδίως ως προς τις περιπτώσεις που οι απουσίες των μαθητών οφείλονται σε λόγους συναρτώμενους με την υγεία τους, ρυθμίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία ισχύει από την έναρξη του σχολικού έτους 2020-2021, δυναμένη να αποκτήσει και αναδρομική ισχύ από το ανωτέρω χρονικό σημείο. Η ρύθμιση της παρούσας εφαρμόζεται από το σχολικό έτος 2020-2021.»

2. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74), η οποία προστέθηκε με το άρθρο 17 του ν. 4659/2020 (Α΄ 21), αντικαθίσταται και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Στις περιπτώσεις που το νοικοκυριό περιλαμβάνει ανήλικα μέλη, για τα οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση, το επίδομα χορηγείται υπό την προϋπόθεση, αφενός, της εγγραφής τους σε σχολείο, αφετέρου, της πραγματικής φοίτησής τους, η οποία θεωρείται ότι συντρέχει όταν το ανήλικο μέλος δεν υποχρεούται να επαναλάβει την ίδια τάξη λόγω του αριθμού των απουσιών του. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται το πρώτον από το σχολικό έτος 2020-2021. Κάθε ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων, καθώς και οι εξαιρέσεις από την εφαρμογή τους, ιδίως ως προς τις περιπτώσεις που οι απουσίες των μαθητών οφείλονται σε λόγους συναρτώ- μενους με την υγεία τους, ρυθμίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία ισχύει από την έναρξη του σχολικού έτους 2020-2021, δυναμένη να αποκτήσει και αναδρομική ισχύ από το ανωτέρω χρονικό σημείο.»

3. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94), η οποία προστέθηκε με το άρθρο 29 παρ. 1 του ν. 4659/2020, αντικαθίσταται και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Στις περιπτώσεις που το νοικοκυριό περιλαμβάνει ανήλικα μέλη, για τα οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση, το επίδομα χορηγείται υπό την προϋπόθεση αφενός της εγγραφής τους σε σχολείο, αφετέρου της πραγματικής φοίτησής τους, η οποία θεωρείται ότι συντρέχει όταν το ανήλικο μέλος δεν υποχρεούται να επαναλάβει την ίδια τάξη λόγω του αριθμού των απουσιών του. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται το πρώτον από το σχολικό έτος

2020-2021. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία ισχύει από την έναρξη του σχολικού έτους 2020-2021, δυναμένη να αποκτήσει και αναδρομική ισχύ από το ανωτέρω χρονικό σημείο, ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο, τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα που άπτεται της εφαρμογής των προηγούμενων εδαφίων, καθώς και οι εξαιρέσεις από την εφαρμογή τους ιδίως ως προς τις περιπτώσεις που οι απουσίες των μαθητών οφείλονται σε λόγους συναρ- τώμενους με την υγεία τους.»

Άρθρο 10

Παράταση προθεσμίας υποβολής αίτησης χορήγησης του επιδόματος γέννησης

Δικαιούχοι του επιδόματος γέννησης του άρθρου 1 του ν. 4659/2020 (Α΄21) δύνανται να υποβάλλουν αίτηση για τη χορήγησή του μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020, αν, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, απώλεσαν την προβλεπόμενη στην παρ. 1 του άρθρου 5 της υπ΄ αρ. 8523/236/17.2.2020 κοινής υπουργικής απόφασης (Β΄ 490) τρίμηνη προθεσμία υποβολής σχετικής αίτησης. Η υποβολή αίτησης σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο θεωρείται εμπρόθεσμη.

Άρθρο 11

Άσκηση κοινωνικής πολιτικής από τα έσοδα του Κρατικού Λαχείου Κοινωνικής Αντίληψης - Τροποποίηση εξουσιοδοτικής διάταξης

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου τρίτου του ν. 4183/ 2013 (Α΄ 186), το οποίο προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 47 του ν. 4554/2018 (Α΄ 130), τροποποιείται, στο ίδιο άρθρο προστίθεται τρίτο εδάφιο, και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο τρίτο

Διάθεση εσόδων Ειδικού Κρατικού

(Πρωτοχρονιάτικου) Λαχείου Κοινωνικής

Αντίληψης για άσκηση κοινωνικών πολιτικών

Τα ποσά που προβλέπονται στα άρθρα 3.4, 9.2, 9.3, 11.1 (β) της Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του παρόντος για κοινωνικές πολιτικές, όπως αυτές ενδεικτικά ορίζονται στην παρ. 6 του άρθρου 50 του ν. 4002/2011 (Α΄ 180), θα διατίθενται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4002/2011.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία διάθεσης, διαχείρισης και κατανομής των καθαρών εσόδων του Ειδικού Κρατικού (Πρωτοχρονιάτικου) Λαχείου Κοινωνικής Αντίληψης για κοινωνικές πολιτικές σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, όπως ορίζεται στο άρθρο 11.1 (γ) της Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του παρόντος νόμου, καθώς και κάθε ειδικότερο ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος εδαφίου.

Κατ' εφαρμογή της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου, εκδίδεται καθ' έκαστο έτος κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων περί κατανομής των καθαρών εσόδων του Ειδικού Κρατικού (Πρωτοχρονιάτικου) Λαχείου Κοινωνικής Αντίληψης. Η απόφαση αυτή εκτελείται από το οικονομικό έτος 2021 και εντεύθεν, ως προς τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με την καταβολή των προς κατανομή ποσών στους δικαιούχους από τις αρμόδιες κατά τόπον Περιφέρειες, μετά από μεταφορά προς αυτές των αντίστοιχων πιστώσεων.»

Άρθρο 12

Επιχορήγηση νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας - Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 2646/1998

Η παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 2646/1998 (Α΄ 236) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«8. α) Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2731/1999 (Α΄ 138), δύναται να επιχορηγούνται νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (κοινωνική ιδρύματα, φιλανθρωπικά σωματεία, μη κυβερνητικές οργανώσεις κ.ο.κ.), που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και εφόσον είναι ειδικώς πιστοποιημένοι

φορείς παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού εξόδων του Υπουργείου (ΕΦ 1033 - 202) (i) είτε μέσω των Περιφερειών με μεταφορά αντίστοιχης πίστωσης, (ii) είτε απευθείας από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας.

β) Όταν η επιχορήγηση καταβάλλεται μέσω της οικείας Περιφέρειας με μεταφορά πιστώσεων από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, φορέας επιχορήγησης κατά την έννοια του άρθρου 41 του ν. 4129/2013 (Α΄ 52) είναι η Περιφέρεια.

Οι φορείς της περ. α΄ υποβάλλουν, κατά το πρώτο τρίμηνο κάθε έτους στην οικεία Περιφέρεια, αίτημα για την επιχορήγησή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης της περ. γ΄. Η Περιφέρεια ελέγχει τα δικαιολογητικά, καθώς και την τήρηση των απαιτού- μενων προϋποθέσεων, αξιολογεί τα αιτήματα με βάση τα κριτήρια και τους λοιπούς όρους της υπουργικής απόφασης της περ. γ΄ και υποβάλλει σχετική έκθεση στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Η απόφαση της περ. α΄ εκτελεί- ται με την καταβολή της επιχορήγησης από την αρμόδια κατά τόπο Περιφέρεια, με τη μεταφορά προς αυτήν της αντίστοιχης πίστωσης από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της περ. β΄ ισχύουν από την 1η.1.2021.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζονται τα κριτήρια, η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση απόφασης επιχορήγησης της περ. α΄, καθώς και κάθε ειδικότερο ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.

δ) Η απόφαση της περ. α΄ επέχει θέση ειδικής έγκρισης της περ. β΄ της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2731/1999.»

Άρθρο 13

**Ειδικές ρυθμίσεις για την προστασία των ασυνόδευτων
ανηλίκων από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών
Υποθέσεων και το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου -
Τροποποίηση του άρθρου 32 του ν. 4636/2019**

Οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 32 του ν. 4636/2019 (Α' 169) τροποποιούνται και το άρθρο 32 του ν. 4636/2019 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32

(Άρθρο 31 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Ασυνόδευτοι ανήλικοι

1. Η Διεύθυνση Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους, για να διασφαλίσουν την επιτροπεία κατά τα οριζόμενα στον ν. 4554/2018 (Α' 130), ή την εκπροσώπηση ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων.

2. Η Διεύθυνση Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων παρακολουθεί, ελέγχει και εποπτεύει την εκ μέρους του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης εφαρμογή του θεσμού και την υλοποίηση της επιτροπείας ή εκπροσώπησης των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων δικαιούχων διεθνούς προστασίας και μεριμνά, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης και άλλους φορείς, για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας των αναγκαίων μέσων για την επιτροπεία ή την εκπροσώπησή τους.

3. Το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης μεριμνά, ώστε οι ανάγκες των ασυνόδευτων/χωρισμένων ανηλίκων να καλύπτονται δεόντως, κατά την εφαρμογή του παρόντος, από τον διορισμένο επίτροπο ή εκπρόσωπο, αξιολογεί τακτικά την κατάσταση του ανήλικου, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκαία επιτροπεία ή εκπροσώπηση των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων, προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την υπόδειξη και τον διορισμό επιτρόπου ή εκπροσώπου μέσω του καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιου Εισαγγελέα και ενημερώνει αμέσως τον ασυνόδευτο ανήλικο για τον ορισμό του επιτρόπου ή εκπροσώπου του.

Το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης δύναται να αναθέσει την ευθύνη και τις αρμοδιότητες της εκπροσώπησης σε νομικό πρόσωπο, επιφορτισμένο με τη μέριμνα και την ευημερία των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων. Στην περίπτωση αυτή, το νομικό πρόσωπο υποδεικνύει υποχρεωτικά ένα φυσικό πρόσωπο, προ- κειμένου να επιτελεί τα καθήκοντα του εκπροσώπου. Ο ρόλος του εκπροσώπου συνίσταται ιδίως στην εκπροσώπηση του ασυνόδευτου ή χωρισμένου ανήλικου σε όλες τις διοικητικές και δικαστικές

διαδικασίες για τις οποίες έχει εξουσιοδοτηθεί, την ενεργή συμμετοχή στις αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή του ανήλικου, τη βοήθεια του ανήλικου να ενταχθεί στο νέο περιβάλλον και την προετοιμασία του για τις μελλοντικές καταστάσεις που θα αντιμετωπίσει.

Κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς του το ΕΚΚΑ ενημερώνει μηνιαίως τη Διεύθυνση Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, καθώς και την Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για τον αριθμό των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων που τελούν υπό εκπροσώπηση ή επιτροπεία, για τις ενέργειες προστασίας που λαμβάνει, τα τυχόν προβλήματα που εντοπίζει κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς του και γενικότερα για οποιοδήποτε θέμα αφορά στην εκπροσώπηση ή την επιτροπεία των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 60.

4. Η Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου μεριμνά κατά το άρθρο 60 του παρόντος νόμου για τη διαμονή των ασυνόδευτων ανηλίκων:

- α) μαζί με τους ενήλικους συγγενείς, ή
- β) σε οικογένεια που θα έχει την επιμέλεια του ανήλικου, ή
- γ) σε ειδικά κέντρα φιλοξενίας ανηλίκων, ή
- δ) σε άλλου είδους καταλύματα κατάλληλα για ανήλικους.

Η γνώμη του ανήλικου λαμβάνεται υπόψη ανάλογα με την ηλικία του και τον βαθμό της ωριμότητάς του.

5. Τα αδέρφια διαμένουν μαζί, λαμβανομένου υπόψη του βέλτιστου συμφέροντος του ανήλικου και ιδίως της ηλικίας και του βαθμού της ωριμότητάς του. Οι μεταβολές διαμονής των ασυνόδευτων ανηλίκων περιορίζονται στο ελάχιστο.

6. Στο πλαίσιο της προστασίας του βέλτιστου συμφέροντος του ασυνόδευτου ανήλικου, η Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου καταβάλλει προσπάθεια για τον ταχύτερο δυνατό εντοπισμό των μελών της οικογένειάς του, σε συνεργασία με τον εκπρόσωπο ή/και επίτροπο του ασυνόδευτου ανήλικου.

Σε περιπτώσεις ενδεχόμενης απειλής κατά της ζωής ή της ακεραιότητας του ανήλικου ή των στενών συγγενών του, ιδίως αν οι τελευταίοι έχουν παραμείνει στη χώρα καταγωγής, λαμβάνεται μέριμνα, ώστε η συλλογή, επεξεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών, σχετικών με τα πρόσωπα αυτά, να γίνεται εμπιστευτικά.

7. Τα άτομα που επιλαμβάνονται της φροντίδας ασυ- νόδευτων ανήλικων απαιτείται να έχουν την κατάλληλη κατάρτιση, σχετικά με τις ανάγκες τους.»

Άρθρο 14

Ειδικές ρυθμίσεις για την προστασία των ασυνόδευτων ανήλικων και χωρισμένων ανήλικων από τις αρμόδιες αρχές κατά την είσοδό τους στην Ελληνική Επικράτεια -

Τροποποίηση του άρθρου 60 του ν. 4636/2019

Οι παρ. 1 και 4 του άρθρου 60 του ν. 4636/2019 (Α΄ 169) τροποποιούνται και το άρθρο 60 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 60

(Άρθρο 24 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Ασυνόδευτοι ανήλικοι και χωρισμένοι ανήλικοι

1. Οι αρμόδιες Αρχές στα σημεία εισόδου στην Ελληνική Επικράτεια, καθώς και κάθε αρμόδια Αρχή που διαπιστώνει την είσοδο στην Ελληνική Επικράτεια ασυ- νόδευτου ανήλικου ή χωρισμένου ανήλικου ενημερώνει αμελλητί την πλησιέστερη Εισαγγελική Αρχή, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), την Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανήλικων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ή οποιαδήποτε άλλη Αρχή είναι αρμόδια για την προστασία των ασυνόδευτων ανήλικων και των χωρισμένων ανήλικων.

2. Η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης είναι υπεύθυνη για την υποδοχή και ταυτοποίηση των ασυνόδευ- των ανήλικων στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό μεριμνά επίσης, μέσω του αρμόδιου Εισαγγελέα, για την άμεση ανάθεση της φροντίδας του χωρισμένου ανήλικου στον ενήλικο συγγενή του, εφόσον αυτό κρίνεται ότι εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του ανήλικου. Ο συγγενής ασκεί καθήκοντα εκπροσώπου του ανήλικου για τις πράξεις που του αναθέτει ρητά ο αρμόδιος Εισαγγελέας.

3. Αρμόδια Αρχή για την προστασία των ασυνόδευτων ανήλικων και των χωρισμένων ανήλικων ορίζεται η Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανήλικων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, η οποία, σε συνεργασία με άλλες αρχές, κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους:

α. Μεριμνά για την αναζήτηση των μελών της οικογένειας του ασυνόδευτου ανήλικου και του χωρισμένου ανήλικου, με τη συνδρομή πιστοποιημένων φορέων και οργανώσεων, το συντομότερο δυνατόν, αφότου υποβληθεί αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας. Αν υπάρχει κίνδυνος να απειληθεί η ζωή ή η ακεραιότητα του ανήλικου ή των στενών συγγενών του, ιδίως αν αυτοί διαμένουν στη χώρα καταγωγής, η συλλογή, επεξεργασία και διαβίβαση των πληροφοριών που αφορούν τα εν λόγω πρόσωπα, γίνεται εμπιστευτικά, ώστε να μην διακυβεύεται η ασφάλειά τους.

β. Μεριμνά για την παραπομπή και συνοδεία των ασυνόδευτων ανήλικων σε κέντρα φιλοξενίας ασυνόδευτων ανήλικων ή σε άλλα κέντρα φιλοξενίας, εφόσον υπάρχουν κατάλληλα διαμορφωμένοι προς τούτο χώροι για όσο χρόνο διαρκεί η παραμονή τους στη Χώρα ή έως ότου τοποθετηθούν σε ανάδοχη οικογένεια ή σε εποπτευόμενα διαμερίσματα. Οι μεταβολές του τύπου διαμονής των ασυνόδευτων ανήλικων περιορίζονται στο ελάχιστο και μόνο εφόσον είναι αναγκαίες. Ειδικότερα μεριμνά για:

βα. Τη διαχείριση των αιτημάτων στέγασης ασυνόδευτων ανήλικων, την προτεραιοποίησή τους με κριτήρια ευαλωτότητας ή αναπηρίας και τον συντονισμό των ενεργειών μετάβασης, τοποθέτησης και φιλοξενίας τους σε κατάλληλα διαμορφωμένα κέντρα φιλοξενίας που λειτουργούν συνεργαζόμενοι κρατικοί και μη φορείς.

ββ. Τη διαχείριση θέσεων προσωρινής φιλοξενίας, όπως ασφαλείς ζώνες, που λειτουργούν συνεργαζόμενοι κρατικοί και μη φορείς για την κάλυψη των άμεσων αναγκών στέγασης ασυνόδευτων ανήλικων.

βγ. Τον έλεγχο της εφαρμογής των προδιαγραφών λειτουργίας των κέντρων φιλοξενίας ασυνόδευτων ανήλικων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

βδ. Την παρακολούθηση και τακτική αξιολόγηση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται από τα κέντρα φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανήλικων.

βε. Τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών των κέντρων φιλοξενίας ασυνόδευτων ανήλικων, μέσω της συστηματικής διερεύνησης των

δυσχερειών που παρουσιάζονται και της παροχής διαρκούς εκπαίδευσης και υποστήριξης του προσωπικού τους.

γ. Μεριμνά για τη στέγαση ανήλικων μαζί με τους ενήλικους συγγενείς τους ή άλλα ενήλικα πρόσωπα κατάλληλα, για να αναλάβουν τη φροντίδα τους, εφόσον αυτό εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον των ανήλικων και έχουν λάβει χώρα διαδικασίες ανάθεσης της φροντίδας στα πρόσωπα αυτά, σύμφωνα με τον νόμο.

δ. Διασφαλίζει την από κοινού στέγαση και συμβίωση των αδελφών, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία, το φύλο, την ωριμότητα και γενικά το συμφέρον κάθε ανήλικου.

ε. Μεριμνά για τη φιλοξενία των ασυνόδευτων ανήλικων που έχουν συμπληρώσει το δέκατο έκτο (16) έτος, σε εποπτευόμενα διαμερίσματα, χωρίς να θίγεται η προστασία της ανηλικότητας. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται οι εποπτεύοντες φορείς, οι ελάχιστες προδιαγραφές και οι προβλεπόμενοι όροι και διαδικασίες για την επιλογή, παραπομπή, διαμονή και ολοκλήρωση της παρεχόμενης φιλοξενίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

στ. Συντονίζει τις ενέργειες που απαιτούνται για τη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων ανήλικων προς άλλα κράτη στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών.

ζ. Οργανώνει και τηρεί το Μητρώο Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανήλικων του άρθρου 26 του ν. 4554/2018 (Α' 130), οι δε αντίστοιχες αρμοδιότητες του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που αφορούν στη σύσταση και λειτουργία του ως άνω Μητρώου, ανατίθενται στην Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανήλικων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου ρυθμίζονται ειδικότερες λεπτομέρειες αναφορικά με τη μεταφορά του Μητρώου και τη διαλειτουργικότητά του με τα Μητρώα των άρθρων 24 και 25 του ν. 4554/2018 (Α' 130), το δικαίωμα πρόσβασης, τήρησης, ενημέρωσης, επικαιροποίησης και επεξεργασίας των προσώπων των αρμόδιων υπηρεσιών και των προσώπων στις οποίες τηρούνται τα Μητρώα.

η. Συντονίζει τη δράση όλων των υπηρεσιών και φορέων, δημόσιων ή ιδιωτικών, που εμπλέκονται σε ζητήματα προστασίας ασυνόδευτων ανήλικων (π.χ. υγεία, εκπαίδευση, εργασία) και καθορίζει την εθνική στρατηγική για την

προστασία των ασυνόδευτων ανήλικων, σε συνεργασία με τις υπόλοιπες αρμόδιες αρχές κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους.

θ. Συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς, όργανα ή/ και υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων κρατών για την ανάληψη πρωτοβουλιών, τη λήψη μέτρων και την υλοποίηση προγραμμάτων που συμβάλλουν στην προστασία των ασυνόδευτων ανήλικων.

ι. Μεριμνά για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με το ζήτημα της προστασίας των ασυνόδευτων ανήλικων και την ανάπτυξη δράσεων εθελοντικού χαρακτήρα.

ια. Ενημερώνεται και διατυπώνει γνώμη σχετικά με ρυθμίσεις οι οποίες πρόκειται να περιληφθούν σε νόμο ή κανονιστική πράξη και αφορούν την προστασία των ασυνόδευτων ανήλικων.

4. Η Διεύθυνση Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή άλλες αρχές, λαμβάνουν το ταχύτερο δυνατό κάθε αναγκαίο μέτρο για να εξασφαλίσουν ότι ο ασυνό- δευτος ανήλικος διαθέτει επίτροπο κατά τα οριζόμενα στον ν. 4554/2018 (Α΄ 130), ή εκπρόσωπο, προκειμένου να επωφεληθεί των δικαιωμάτων του που προβλέπονται στον παρόντα νόμο:

α. Η Διεύθυνση Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων παρακολουθεί, ελέγχει και εποπτεύει την εκ μέρους του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης εφαρμογή του θεσμού της επιτροπείας ή την εξασφάλιση εκπροσώπησης των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανήλικων και μεριμνά, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης και άλλους φορείς, για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας των αναγκαίων μέσων για την εκπροσώπηση ή επιτροπεία τους.

β. Το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης μεριμνά για την ύπαρξη των αναγκαίων και ενδεδειγμένων μέσων επιτροπείας ή εκπροσώπησης και κάνει χρήση των εργαλείων που έχει ήδη αναπτύξει με γνώμονα τη βέλτιστη ποιοτική και ποσοτική επιτροπεία ή εκπροσώπηση των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανήλικων, προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την υπόδειξη του επιτρόπου ή του εκπροσώπου και τον διορισμό τούτου μέσω του καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιου Εισαγγελέα και ενημερώνει τον ασυνόδευτο ανήλικο προς τούτο. Το ΕΚΚΑ δύναται να αναθέσει την ευθύνη και τις αρμοδιότητες της εκπροσώπησης σε νομικό πρόσωπο επιφορτισμένο

με τη μέριμνα και την ευημερία των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανήλικων. Το νομικό πρόσωπο υποδεικνύει υποχρεωτικά ένα φυσικό πρόσωπο, προκειμένου να επιτελεί τα καθήκοντα του εκπροσώπου. Κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς αυτής, το ΕΚΚΑ ενημερώνει μηνιαίως τη Διεύθυνση Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας για τον αριθμό των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανήλικων που τελούν υπό επιτροπεία ή εκπροσώπηση, για τις ενέργειες προστασίας που λαμβάνει τούτο, τα τυχόν προβλήματα που εντοπίζει κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς του και γενικότερα για οποιοδήποτε θέμα αφορά την επιτροπεία ή την εκπροσώπηση των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανήλικων.

Ο εκπρόσωπος του ασυνόδευτου ανήλικου εκπροσωπεί τους ασυνόδευτους ανήλικους σε όλες τις διοικητικές και δικαστικές διαδικασίες, για τις οποίες έχει εξουσιοδοτηθεί, συμμετέχει ενεργά στις αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή του ανήλικου, τον βοηθά να ενταχθεί στο νέο περιβάλλον και τον προετοιμάζει για τις μελλοντικές καταστάσεις που θα αντιμετωπίσει.

Ο επίτροπος ή εκπρόσωπος ασκεί τα καθήκοντά του κατά τρόπο που να διασφαλίζει το βέλτιστο συμφέρον και τη συνολική ευημερία του ανήλικου, ενεργώντας πάντοτε με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον των ανήλικων. Δεν μπορεί να οριστεί ως επίτροπος ή εκπρόσωπος, πρόσωπο, τα συμφέροντα του οποίου συγκρούονται ή ενδέχεται να συγκρουσθούν με τα συμφέροντα του ασυνόδευτου ή χωρισμένου ανήλικου. Το πρόσωπο που έχει οριστεί ως επίτροπος ή εκπρόσωπος, αντικαθίσταται από την αρμόδια εισαγγελική αρχή μόνο σε περίπτωση αδυναμίας εκπροσώπησης ή επιτροπείας για πραγματικούς ή νομικούς λόγους.

γ. Η Διεύθυνση Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης, πραγματοποιεί σε τακτά χρονικά διαστήματα αξιολόγηση των ληφθέντων μέτρων υλοποίησης της επιτροπείας ή εκπροσώπησης, προκειμένου να είναι δυνατή η μέτρηση του αποτελέσματος και του κοινωνικού αντικτύπου των θεσμών αυτών, καθώς και να προσδιορίζονται τα αναγκαία μέτρα και οι ενέργειες που πρέπει να λαμβάνονται για την απρόσκοπτη υλοποίησή τους.

δ. Η Διεύθυνση Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας μεριμνά για την τοποθέτηση ασυνόδευτων ανήλικων σε ανάδοχες οικογένειες και την εποπτεία τους, σύμφωνα με τον ν. 4538/2018 (Α' 85).

5. Το προσωπικό των φορέων που ασχολείται με υποθέσεις ασυνόδευτων ανήλικων και χωρισμένων ανήλικων, διαθέτει και λαμβάνει κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τις ανάγκες των ανήλικων. Το προσωπικό δεσμεύεται από κώδικα δεοντολογίας και έχει καθήκον εχεμύθειας για τα προσωπικά δεδομένα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία εκτέλεσης αυτών.»

Άρθρο 15

Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους

1. Θεσπίζεται πρόγραμμα με τίτλο «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους». Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα και οικογένειες που διαβιούν σε συνθήκες έλλειψης στέγης και λειτουργεί συμπληρωματικά στο πλαίσιο εφαρμογής δημόσιων πολιτικών καταπολέμησης της έλλειψης αυτής.

2. Ως ωφελούμενες μονάδες ορίζονται οι ακόλουθες κατηγορίες:

- α) Οικογένειες και άτομα που φιλοξενούνται σε Ξενώνες Μεταβατικής Φιλοξενίας Αστέγων και Υπνωτήρια.
- β) Οικογένειες και άτομα που έχουν καταγραφεί από τις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων ως άστεγοι που διαβιούν στον δρόμο ή σε ακατάλληλα καταλύματα.
- γ) Γυναίκες που φιλοξενούνται σε Ξενώνες Γυναικών θυμάτων βίας και δεν έχουν πρόσβαση σε κατοικία.
- δ) Άτομα που φιλοξενούνται σε Ξενώνες Προσωρινής Φιλοξενίας Μονάδων Κοινωνικής Επανάταξης Πιστοποιημένων Θεραπευτικών Προγραμμάτων Εξαρτημένων Ατόμων Φορέων του ν. 4139/2013 (Α' 74) και δεν έχουν πρόσβαση σε κατοικία.

3. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τρεις πυλώνες:

- α) Επιδότηση ενοικίου για διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, καθώς και κάλυψη δαπανών για οικοσκευή και λοιπές λειτουργικές ανάγκες του νοικοκυριού.
- β) Παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης και διασύνδεσης με συμπληρωματικές κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες.
- γ) Υπηρεσίες ενεργοποίησης, κατάρτισης και προώθησης στην εργασία, που δύναται να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, επιδότηση εργασίας, κάλυψη μη μισθολογικού κόστους, επιδότηση για δημιουργία επιχείρησης, επαγγελματική κατάρτιση και απόκτηση δεξιοτήτων, μοριοδότηση για

συμμετοχή σε προγράμματα κοινωνικού χαρακτήρα και εργασιακή συμβουλευτική από τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), ένταξη σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας.

4. Οι ικανοί προς εργασία, ωφελούμενοι του προγράμματος, που είναι εγγεγραμμένοι στον ΟΑΕΔ και δεν λαμβάνουν επίδομα ανεργίας, δικαιούνται να λάβουν το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94), κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) και κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 3 και της παρ. 1 του άρθρου 5 της υπό στοιχεία Δ13/οικ./33475/1935/15- 6-2018 (Β' 2281) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει.

5. Το πρόγραμμα προκηρύσσεται κατ' ελάχιστον ανά διετία, κατόπιν δημοσίευσης δημόσιας πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης σχεδίων από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Δικαιούχοι φορείς που έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αιτήσεις χρηματοδότησης σχεδίων, μόνοι τους ή συνεργαζόμενοι, είναι:

α) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων, σύμφωνα με στοιχεία της τελευταίας απογραφής, διαδημοτικά σχήματα συνεργασίας Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού, ανεξαρτήτως πληθυσμού και Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού, στους οποίους λειτουργούν δομές των περ. α), γ) και δ) της παρ. 2, ανεξαρτήτως πληθυσμού.

β) Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εποπτευόμενα από τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας.

Ο δικαιούχος φορέας συμπράττει, για τους σκοπούς υλοποίησης του σχεδίου, με διαχειριστή φορέα ο οποίος δύναται να είναι αναπτυξιακή επιχείρηση Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού ή κοινωνικής δημοτικής επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, πιστοποιημένο από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σύμφωνα με τον ν. 2646/1998 (Α' 236), που δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών που άπτονται της εφαρμογής του παρόντος.

6. Στο Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (Ε.Ι.Ε.Α.Δ.) του άρθρου 88 του ν. 3996/2011 (Α' 170) ανατίθεται η διαχείριση και παρακολούθηση του προγράμματος. Για τον σκοπό αυτόν χρηματοδοτείται με τη μεταφορά των αναγκαίων πιστώσεων από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων στον προϋπολογισμό του.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται η διαδικασία εφαρμογής του προγράμματος, τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την ένταξη των δυνητικά ωφελούμενων στο πρόγραμμα, το ύψος της επιδότησης ενοικίου και εργασίας, καθώς και των λοιπών παροχών του προγράμματος, οι ειδικότερες παρεχόμενες υπηρεσίες, οι δαπάνες τεχνικής συνδρομής, οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (Ε.Ι.Ε.Α.Δ.), του Ο.Α.Ε.Δ. και των λοιπών εμπλεκόμενων Υπηρεσιών, οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις σχεδιασμού, αξιολόγησης, υλοποίησης, εκτέλεσης, παρακολούθησης, χρηματοδότησης και διαχείρισης του προγράμματος, καθώς και κάθε ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος. Ειδικότεροι όροι για την εφαρμογή του προγράμματος δύνανται να εξειδικεύονται με τη σχετική πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.

8. Οι ικανοί προς εργασία ωφελούμενοι του προγράμματος, οι οποίοι μετά τη λήξη του δικαιώματός τους απεντάσσονται από το πρόγραμμα, είναι εγγεγραμμένοι στον Ο.Α.Ε.Δ. και δεν λαμβάνουν επίδομα ανεργίας, δικαιούνται να λάβουν το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94), όπως ισχύει, για διάστημα δώδεκα (12) μηνών, κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) και κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 3 και της παρ. 1 του άρθρου 5 της υπό στοιχεία Δ13/ οικ./33475/1935/15.6.2018 κοινής υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει.

9. Οι ωφελούμενοι του προγράμματος, οι οποίοι μετά τη λήξη του δικαιώματός τους απεντάσσονται από το πρόγραμμα, δικαιούνται να λάβουν το Επίδομα Στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74), κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr). Το ποσό του Επιδόματος Στέγασης, που δικαιούνται οι ωφελούμενοι της παρούσας, ισούται με το 75% της επιδότησης ενοικίου, σύμφωνα με τα όρια που καθορίζονται στην κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 7, όπως αυτή εκάστοτε ισχύει. Το επίδομα καταβάλλεται, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, από τον μήνα που έπεται της λήξης του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» για κάθε ωφελούμενο και ισχύει για διάστημα δώδεκα (12) μηνών, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης σύμβασης μίσθωσης κατοικίας για το ως άνω χρονικό διάστημα και κατά παρέκκλιση των άρθρων 3, 4 και της παρ. 2 του

άρθρου 6 της υπό στοιχεία Δ13οικ.10747/256/6.3.2019 (Β΄ 792) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 ως προς την απαιτούμενη διάρκεια διαμονής.

10. Μετά τη λήξη του χρονικού διαστήματος των δώδεκα (12) μηνών της παρ. 9, οι ωφελούμενοι δικαιούνται να λάβουν εκ νέου το Επίδομα Στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017, κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), για επιπλέον διάστημα δώδεκα (12) μηνών, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης σύμβασης μίσθωσης κατοικίας για το ως άνω χρονικό διάστημα και κατά παρέκκλιση του άρθρου 4 και της παρ. 2 του άρθρου 6 της υπό στοιχεία Δ13οικ.10747/256/6-3-2019 κοινής υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 ως προς την απαιτούμενη διάρκεια διαμονής.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται η διαδικασία του τρόπου υποβολής της αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή των παρ. 8, 9 και 10 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 16

Γενικές διατάξεις για την κοινοποίηση διοικητικών πράξεων και εγγράφων και για την άσκηση ενδικοφανών προσφυγών κατά πράξεων οργάνων του ΟΠΕΚΑ - Τροποποίηση του άρθρου 46 του ν. 4520/2018

Το άρθρο 46 του ν. 4520/2018 (Α΄ 30) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 46

Γενικές διατάξεις για την κοινοποίηση διοικητικών πράξεων και εγγράφων και για την άσκηση ενδικοφανών προσφυγών

1. Η κοινοποίηση των διοικητικών πράξεων των οργάνων του ΟΠΕΚΑ προς τους αιτούντες ή τους ωφελούμενους, καθώς και των αποφάσεων που εκδίδονται επί των ενδικοφανών προσφυγών της παρ. 5, γίνεται με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο Στ΄ του Μέρους Α΄ του ν. 4727/2020 (Α΄ 184). Όταν

δεν υφίσταται η δυνατότητα κοινοποίησης με ηλεκτρονικά μέσα, η κοινοποίηση γίνεται εγγράφως.

2. Η κοινοποίηση συντελείται, εφόσον η πράξη κοινοποιηθεί ηλεκτρονικά στον λογαριασμό/αίτηση του αιτού- ντος/ωφελουμένου στην ηλεκτρονική εφαρμογή κάθε παροχής που καταβάλλει ο ΟΠΕΚΑ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο Στ' του Μέρους Α' του ν. 4727/2020 (Α' 184). Της κοινοποίησης αυτής έπεται ειδοποίηση με ηλεκτρονικό μήνυμα στη δηλωθείσα διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του αιτούντος/ωφελουμένου και με μήνυμα στον δηλωθέντα αριθμό κινητού τηλεφώνου του. Η πράξη θεωρείται ότι έχει νομίμως κοινοποιηθεί μετά την παρέλευση δέκα (10) ημερών από την πρώτη ημερομηνία αποστολής είτε του μηνύματος στον δηλωθέντα αριθμό κινητού τηλεφώνου του είτε ειδοποίησης στη δηλωθείσα διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παρούσας εφαρμόζονται από την 1η.4.2021. Μέχρι την ημερομηνία αυτή, οι κοινοποιήσεις των διοικητικών πράξεων των οργάνων του ΟΠΕΚΑ, που αφορούν σε παροχές που χορηγούνται μετά από υποβολή και διεκπεραίωση αίτησης μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής, διενεργούνται σύμφωνα με τις ειδικές σχετικές προβλέψεις για κάθε παροχή.

3. Η κοινοποίηση των δυσμενών διοικητικών πράξεων των οργάνων του ΟΠΕΚΑ, όταν δεν υπάρχει δυνατότητα κοινοποίησης με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), γίνεται εγγράφως:

α) με συστημένη επιστολή στην τελευταία δηλωθείσα διεύθυνση κατοικίας του ενδιαφερομένου προσώπου ή του νόμιμου εκπροσώπου του,

β) κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, μόνο εφόσον δεν είναι δυνατή η επίδοση με άλλον τρόπο. Η κοινοποίηση, σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, κατά το προηγούμενο εδάφιο, θεωρείται νόμιμη, εφόσον γίνει στην τελευταία δηλωθείσα στον ΟΠΕΚΑ διεύθυνση κατοικίας του ενδιαφερόμενου προσώπου.

4. Διοικητική πράξη που αποστέλλεται με συστημένη επιστολή θεωρείται ότι έχει νομίμως κοινοποιηθεί μετά την παρέλευση δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα αποστολής της συστημένης επιστολής, εάν η ταχυδρομική διεύθυνση του παραλήπτη βρίσκεται στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που η ταχυδρομική διεύθυνση είναι εκτός Ελλάδας, η πράξη ή το έγγραφο θεωρείται ότι έχει κοινοποιηθεί νομίμως μετά την παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την ημέρα αποστολής της συστημένης επιστολής. Το τεκμήριο νόμιμης κοινοποίησης, το οποίο προβλέπεται στα δύο προηγούμενα εδάφια, είναι

μαχη- τό και ανατρέπεται, εφόσον ο διοικούμενος αποδείξει ότι παρέλαβε τη συστημένη επιστολή σε χρονικό σημείο που έπεται αυτού, κατά το οποίο τεκμαίρεται ότι έλαβε χώρα η προς αυτόν κοινοποίηση, σύμφωνα με τα δύο προηγούμενα εδάφια, αλλά δεν υπερβαίνει το τρίμηνο από την ημέρα αποστολής της συστημένης επιστολής.

5. Κατά των διοικητικών πράξεων των οργάνων του ΟΠΕΚΑ, με τις οποίες αποφασίζεται η απόρριψη εν όλω ή εν μέρει αίτησης για τη χορήγηση πάσης φύσεως προ- νοιακών παροχών, όπως επιδομάτων, οικονομικών ενισχύσεων ή συντάξεων, η διακοπή της χορήγησής τους, η ανάκληση ή η τροποποίηση των πράξεων χορήγησής τους και ο καταλογισμός-συμψηφισμός ποσών σε βάρος των διοικουμένων, επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον του οργάνου του άρθρου 40 του π.δ. 78/1998 (Α΄ 72), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 41 του ν. 4075/2012 (Α΄ 89), εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών, που αρχίζει από την κοινοποίηση των ανωτέρω πράξεων.

6. Η ενδικοφανής προσφυγή κατά των πράξεων της παρ. 5 ασκείται με την κατάθεσή της ή με την αποστολή της μέσω ταχυδρομείου στην αρμόδια Κεντρική ή Περιφερειακή Υπηρεσία του ΟΠΕΚΑ ή ηλεκτρονικά με χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ), σύμφωνα με το Κεφάλαιο Στ΄ του Μέρους Α΄ του ν. 4727/2020 (Α΄ 184) και καταχωρίζεται σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), εφαρμοζομένης, κατά τα λοιπά, της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 2690/1999 (Α΄ 45).

7. Δεν χωρεί ενδικοφανής προσφυγή κατά αποφάσεων οργάνων του ΟΠΕΚΑ, όταν η αιτιολογία τους ερείδεται αφενός σε διοικητική πράξη της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων ή υπηρεσιών της, από την οποία προκύπτει ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις χορήγησης των πάσης φύσεως προνοιακών παροχών με βάση τα προβλεπόμενα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, αφετέρου σε τελεσίδικη διοικητική κρίση των αρμόδιων υγειονομικών επιτροπών περί της αναπηρίας των αιτούντων/ωφελουμένων και του ποσοστού της.

8. Η άσκηση της προσφυγής δεν συνεπάγεται την αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης.

9. Η απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής εκδίδεται εντός τριμήνου από την άσκησή της.

10. Ως προς τη διαδικασία εξέτασης των ενδικοφανών προσφυγών του παρόντος εφαρμόζονται τα άρθρα 40 έως 43 και 58 του π.δ. 78/1998 (Α΄ 72), με εξαίρεση τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 43.

11. Οι εκκρεμείς ενστάσεις και αιτήσεις αντιρρήσεων κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εξετάζονται από το όργανο του άρθρου 40 του π.δ. 78/1998, το οποίο καθίσταται αυτοδίκαια όργανο του ΟΠΕΚΑ και οι αποφάσεις που εκδίδονται ισχύουν έναντι του οργάνου αυτού.

12. Οι εκκρεμείς προσφυγές του άρθρου 8 της υπό στοιχεία Δ27/οικ.25530/790/21-29.11.2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (Β΄ 3180) εξετάζονται σύμφωνα με το παρόν.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία και τις τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή των παρ. 2 και 6 του παρόντος.»

Άρθρο 17

Κάλυψη θέσεων εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Τροποποίηση του άρθρου 35 του ν. 4578/2018

Η παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4578/2018 (Α΄ 200) αντικαθίσταται και το άρθρο 35 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 35

Κάλυψη θέσεων εποπτευόμενων φορέων

1. Η κάλυψη των θέσεων του άρθρου 34 διενεργείται με πρόσληψη τακτικού προσωπικού, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α΄ 28). Προκηρύξεις για την πρόσληψη του προσωπικού αυτού εκδίδονται το αργότερο μέχρι τις 31.12.2019. Στις προκηρύξεις του προηγούμενου εδαφίου, η εμπειρία που προβλέπεται στην περ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994, εφόσον έχει αποκτηθεί από το προσωπικό που υπηρέτησε στα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας του άρθρου 9 του ν. 4109/ 2013 (Α΄ 16), στο Θεραπευτήριο Χρόνιων Παθήσεων Ευρυτανίας, στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), στο Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών

(KEAT), στο Εθνικό Ίδρυμα Κωφών (ΕΙΚ), καθώς και στα παραρτήματά τους, με συμβάσεις ορισμένου χρόνου και σε αντίστοιχες θέσεις σε οποιονδήποτε από τους ανωτέρω φορείς, μοριοδοτείται με είκοσι (20) μονάδες ανά μήνα για τους πρώτους σαράντα οκτώ (48) μήνες και με επτά (7) μονάδες ανά μήνα για κάθε επόμενο πλέον των σαράντα οκτώ (48) μηνών και μέχρι τους ογδόντα τέσσερις (84) μήνες, για το σύνολο των θέσεων που προκηρύσσονται.

Για τις προσλήψεις που διενεργούνται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, δεν εφαρμόζονται οι περιορισμοί του άρθρου 28 του ν. 2190/1994.

2. Μέχρι την ανάληψη υπηρεσίας από τους υπαλλήλους που προσλαμβάνονται για την κάλυψη των θέσεων του άρθρου 34 και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.3.2021, επιτρέπεται, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου των φορέων του άρθρου 34, η απασχόληση του έκτακτου προσωπικού, που, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, παρέχει τις υπηρεσίες του σε αυτούς, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος που συνίστανται στην ανάγκη αδιάλειπτης παροχής υπηρεσιών φροντίδας και πρόνοιας σε ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες. Στο μέτρο που οι οικείοι προσωρινοί πίνακες διοριστέων για τις προσλήψεις της παρ. 1 έχουν ήδη καταρτιστεί πριν τη δημοσίευση του παρόντος, οι συμβάσεις εργασίας του έκτακτου προσωπικού του προηγούμενου εδαφίου διατηρούνται σε ισχύ κατά το διάστημα μεταξύ της κατάρτισης των ανωτέρω πινάκων και της ανάληψης υπηρεσίας από τους υπαλλήλους που περιλαμβάνονται σε αυτούς.

3. Η παροχή των υπηρεσιών από το προσωπικό της παρ. 2, σύμφωνα με τις ανωτέρω εξαιρετικές προϋποθέσεις, δεν εμπίπτει στους περιορισμούς των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 164/2004 (Α΄ 134) και δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, ενώ δεν προσμετράται στην ειδική μοριοδότηση της εμπειρίας της παρ. 1.»

Άρθρο 18

Ακατάσχετο προνοιακών παροχών

Η μηνιαία σύνταξη ανασφαλιστών υπερηλίκων, η οποία χορηγείται σύμφωνα με τον ν. 1296/1982 (Α΄ 128) και την περ. 5 της υποπαρ. ΙΑ6 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α΄ 222), το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφαλιστών Υπερήλικων του άρθρου 93 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) και το μηνιαίο χρηματικό βοήθημα (Επίδομα Ομογενών Προσφύγων) του Κεφαλαίου

Γ΄ της υπό στοιχεία Γ1α/οικ. 842/19.4.1988 υπουργικής απόφασης (Β΄ 242), όπως αυτή ισχύει μετά την τροποποίησή της με τις υπό στοιχεία Π3/οικ.603/1994 (Β΄ 148), Π3/οικ.2091/1995 (Β΄ 537) και Π3/οικ.3427/1995 (Β΄ 868) αντίστοιχες αποφάσεις, δεν εμπίπτουν σε καμία κατηγορία εισοδήματος, δεν υπόκεινται σε οποιοδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43 Α του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), δεν κατάσχονται στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, ούτε συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα των τελευταίων, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα.

Άρθρο 19

Μετάταξη ή απόσπαση υπαλλήλων

του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης

- 1.** Για την έκδοση κάθε απόφασης μετάταξης ή απόσπασης υπαλλήλων του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4440/2016 (Α΄ 224), καθώς και για την έκδοση κάθε άλλης απόφασης κατ'εφαρμογή οποιασδήποτε γενικής ή ειδικής διάταξης με την οποία προκαλείται οιαδήποτε υπηρεσιακή μεταβολή, συμπεριλαμβανομένης της παράτασης απόσπασης, λήξης ή ανάκλησης απόσπασης των υπαλλήλων αυτών και ως την 30ή.6.2021, απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
- 2.** Η παρ. 1 κατισχύει κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης.
- 3.** Εκκρεμείς διαδικασίες μετάταξης, απόσπασης ή παράτασης απόσπασης, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1, ολοκληρώνονται με τις διαδικασίες και τα όργανα που ήταν αρμόδια πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 20

Ρύθμιση θεμάτων Ιδρύματος «Ορφανοτροφείο Χαραλάμπους Ιωσηφόγλου»

- 1.** Τα ακίνητα με αριθμό ΚΑΕΚ 051040325001/0/0 και ΚΑΕΚ 051040325002/0/0, μετά των κτισμάτων αυτών που περιβάλλονται από τη

Λεωφόρο Συγγρού, τις οδούς Τραλλέων και Νικολάου Πλαστήρα και κείνται στο υπ' αρ. 10 Οικοδομικό Τετράγωνο του Δήμου Νέας Σμύρνης της Περιφερειακής Ενότητας Νοτίου Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής, και που δυνάμει του άρθρου μόνου του ν. 5160/1931 (Α' 259) και του υπ' αρ. 2839/3.9.1931 παραχωρητηρίου του Υπουργείου Πρόνοιας και Κοινωνικής Αντιλήψεως είχαν παραχωρηθεί στο Ίδρυμα με την επωνυμία «Ορφανοτροφείο Χαραλάμπους Ιωση- φόγλου», διαπιστώνεται ότι έπαυσαν να εξυπηρετούν τον κοινωφελή σκοπό για τον οποίο δόθηκαν από το έτος 1952 μέχρι και σήμερα και ουσιαστικά έχουν αυτοδίκαια περιέλθει δυνάμει του δευτέρου εδαφίου του άρθρου μόνου του ν. 5160/1931 (Α' 259) στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, προκειμένου να διατεθούν για ανάλογους κοινωνικούς, προνοιακούς ή κοινωφελείς σκοπούς.

Η χρήση του με αριθμό ΚΑΕΚ051040325001/0/0 ακινήτου μετά του κτίσματος αυτού παραχωρείται εκ νέου στο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Κέντρο Πρόνοιας Περιφέρειας Αττικής» για την άσκηση του έργου του. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων είναι δυνατό να καθορίζεται η διάθεση ή η χρήση των ακινήτων αυτών σε ΝΠΔΔ, ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού ή άλλους φορείς της Κεντρικής και Γενικής Κυβέρνησης αποκλειστικά για κοινωνικούς, προνοιακούς ή κοινωφελείς σκοπούς.

2. Η διά της παρ. 1 μεταβίβαση της κυριότητας των υπό στοιχεία ΚΑΕΚ 051040325001/0/0 και ΚΑΕΚ 051040325002/0/0 ακινήτων μετά των κτισμάτων αυτών στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καταχωρίζεται στα οικεία βιβλία μεταγραφών του αρμοδίου κατά τόπον Κτηματολογικού Γραφείου με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, άνευ καταβολής οιοδήποτε φόρου, τέλους ή δικαιώματος υπέρ του δημοσίου, της φορολογικής αρχής, του κτηματολογικού γραφείου ή οιοδήποτε ετέρου τρίτου.

3. Τα ακίνητα της παρ. 1 απαλλάσσονται παντός φόρου και οικονομικής υποχρέωσης και ευθύνης από το έτος 1952 και εφεξής.

Άρθρο 21

Προγράμματα ενίσχυσης Κέντρων

Κοινωνικής Πρόνοιας και Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.)

1. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων μπορεί να θεσπίζει και εφαρμόζει εθνικά ή/και συγ- χρηματοδοτούμενα προγράμματα και πράξεις για την ενίσχυση των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας/Μονάδες Φροντίδας

Ηλικιωμένων και ΑμΕΑ του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α΄ 16) και των εποπτευόμενων από αυτό Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων, κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα με κάθε αναγκαίο μέσο ατομικής ή συλλογικής προστασίας των εργαζομένων των δομών αυτών και των ωφελουμένων τους και με σκοπό την προστασία τούτων από την διάδοση του κορωνοϊού και την προάσπιση της δημόσιας υγείας.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι όροι υλοποίησης των προγραμμάτων ενίσχυσης των δομών του παρόντος άρθρου, οι προϋποθέσεις συμμετοχής σε αυτά, καθώς και κάθε ειδικότερο και λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 22

Ειδικές ρυθμίσεις για τη χρηματοδότηση της αξίας τοποθέτησης ωφελουμένων του προγράμματος οικονομικής στήριξης οικογενειών με παιδιά προσχολικής ηλικίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω του κορωνοϊού COVID-19 - Τροποποίηση του άρθρου 35 του ν. 4704/2020

Στο άρθρο 35 του ν. 4704/2020 (Α΄ 133) προστίθεται παρ. 7 ως ακολούθως:

«7 . Η χρηματοδότηση της αξίας τοποθέτησης που λαμβάνουν οι ωφελούμενες/οι του προγράμματος οικονομικής στήριξης οικογενειών με παιδιά προσχολικής ηλικίας που υλοποιείται από την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.) δυνάμει του άρθρου 35 του ν. 4704/2020 (Α΄ 133), συνεχίζεται στην περίπτωση κατά την οποία η λειτουργία των δομών/φο-ρέων που εντάσσονται στο πρόγραμμα αυτό τεθεί υπό καθεστώς αναστολής, πλήρους ή μερικής, λόγω λήψης εκ μέρους της δημόσιας αρχής μέτρων υγειονομικής προστασίας του πληθυσμού για την καταπολέμηση ή τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών που δύναται να έχει αναδρομική ισχύ από την ημερομηνία έναρξης της αναστολής λειτουργίας εκάστης κατηγορίας δομών και δράσεων ή και συγκεκριμένης δομής, μπορεί να ορίζονται ειδικές προϋποθέσεις για τη συνέχιση και το ύψος χρηματοδότησης ανά περίπτωση, ιδίως σε σχέση με την εφαρμογή μέτρων που λαμβάνει η Χώρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και να ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 23

Υποβοήθηση έργου Προέδρου ΕΚΚΑ

1. Για την υποβοήθηση του έργου του Προέδρου του ΕΚΚΑ κατά την άσκηση των καθηκόντων του συστήνεται δύο (2) θέσεις ειδικών συνεργατών, πτυχιούχων Α.Ε.Ι. και με διάρκεια όση η διάρκεια της θητείας του Προέδρου ΕΚΚΑ. Οι θέσεις των συνεργατών δύνανται να καλύπτονται από δημοσίους υπαλλήλους με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετούν σε φορείς του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143) μέσω απόσπασης και κατ' εξαίρεση μία (1) θέση εξ αυτών από ιδιώτη μέσω πρόσληψης που διενεργείται με πράξη του Προέδρου του ΕΚΚΑ με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου διάρκειας έως 31.12.2021.

2. Κατά τα λοιπά, αναφορικά με τα κωλύματα των ειδικών συνεργατών και τη διαδικασία πρόσληψής τους εφαρμόζονται τα άρθρα 46, 47 και 48 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133). Οι ειδικοί συνεργάτες του παρόντος αμείβονται σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176). Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον προϋπολογισμό του ΕΚΚΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΠΙΔΟΜΑ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΥΠΕΡΗΛΙΚΩΝ

Άρθρο 24

Επίδομα Στεγαστικής Συνδρομής Ανασφάλιστων Υπερηλικών

1. Το χορηγούμενο κατ' εφαρμογή των υπ' αρ. 2615/22.5.1985 (Β΄ 329) και 2435/8.7.1987 (Β΄ 435) κοινών υπουργικών αποφάσεων επίδομα στεγαστικής συνδρομής ανασφάλιστων υπερηλικών εξακολουθεί να καταβάλλεται, σύμφωνα με τις εγκριτικές αποφάσεις χορήγησής του στους υφιστάμενους δικαιούχους, έως τη λήξη του συμβατικού χρόνου της σύμβασης μίσθωσης κατοικίας που ισχύει κατά τη δημοσίευση του παρόντος. Το επίδομα αυτό χορηγείται και σε όσους έχουν υποβάλλει αίτηση για τη χορήγησή του μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος βάσει ισχύουσας σύμβασης μίσθωσης κατοικίας, εφόσον η αίτηση αυτή εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 26. Οι αιτήσεις για τη χορήγηση του επιδόματος που υποβάλλονται για πρώτη φορά μετά τη

δημοσίευση του παρόντος, διεκπεραιώνονται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 25.

2. Μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου των ισχυουσών κατά τη δημοσίευση του παρόντος συμβάσεων μίσθωσης κατοικίας, με βάση τις οποίες το επίδομα στεγαστικής συνδρομής ανασφάλιστων υπερηλίκων ήδη χορηγείται ή θα χορηγηθεί, μετά την έγκριση των κατά τη δημοσίευση του παρόντος εκκρεμών αιτήσεων, καθώς και μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου των συμβάσεων μίσθωσης, με βάση τις οποίες το επίδομα θα χορηγηθεί κατ' αποδοχή των αιτήσεων που υποβάλλονται για πρώτη φορά μετά τη δημοσίευση του παρόντος, οι δικαιούχοι λαμβάνουν επίδομα που ισούται με το ύψος του μισθώματος που συμφωνείται με την εκάστοτε νέα σύμβαση μίσθωσης κατοικίας που συνάπτουν.

3. Σε άπασες τις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2 το ύψος του επιδόματος ισούται με το ποσό του συμφωνηθέντος μισθώματος με ανώτατο όριο το ποσό των τριακοσίων εξήντα δύο (362) ευρώ.

4. Δικαιούχοι του επιδόματος είναι ανασφάλιστα μοναχικά άτομα, τα οποία έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό έβδομο (67ο) έτος της ηλικίας τους ή ζεύγος ανασφάλιστων, συνδεόμενων με γάμο ή με σύμφωνο συμβίωσης, εκ των οποίων τουλάχιστον ο ένας έχει συμπληρώσει το εξηκοστό έβδομο (67ο) έτος της ηλικίας του. Ειδικά, ως προς τους υφιστάμενους δικαιούχους της παρ. 1 και τους αιτούντες, των οποίων οι αιτήσεις είναι εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του παρόντος, ως ηλικιακό όριο κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου, ορίζεται το εξηκοστό πέμπτο (65ο) έτος της ηλικίας τους.

Άρθρο 25

Προϋποθέσεις χορήγησης του επιδόματος στεγαστικής συνδρομής ανασφάλιστων υπερηλίκων

1. Στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 24 το επίδομα χορηγείται για το χρονικό διάστημα του συμβατικού χρόνου ισχύος που ρητά προβλέπεται στην εκάστοτε νέα σύμβαση μίσθωσης κατοικίας, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) το ετήσιο φορολογητέο, πραγματικό ή τεκμαρτό, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο, εισόδημα του ανασφάλιστου υπερήλικα δεν υπερβαίνει το ποσό των τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων είκοσι (4.320) ευρώ, για τα δε ανασφάλιστα ζεύγη το ποσό των οκτώ χιλιάδων εξακοσίων σαράντα (8.640) ευρώ,

- β) οι αιτούντες δεν λαμβάνουν σύνταξη από οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, με εξαίρεση τη σύνταξη του ν. 1296/1982 (Α΄ 128), και το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφαλιστών Υπερηλίκων του άρθρου 93 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85),
- γ) οι αιτούντες δεν έχουν αποκτήσει δικαίωμα πλήρους κυριότητας, επικαρπίας ή οίκησης σε ακίνητο με χρήση κατοικίας,
- δ) οι αιτούντες δεν φιλοξενούν τρίτα άτομα ή δεν διαβιούν σε προνοιακό ίδρυμα κλειστής φροντίδας,
- ε) οι αιτούντες δεν λαμβάνουν επίδομα στέγασης κατά το άρθρο 3 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74) ή άλλο επίδομα για τον ίδιο σκοπό.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση του επιδόματος σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος υποβάλλεται ηλεκτρονικά σε εφαρμογή του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr). Για την είσοδο του αιτούντος στην ανωτέρω πλατφόρμα απαιτείται η προηγούμενη αυθεντικοποίησή του με τη χρήση των κωδικών - διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. Αρμόδια για τη διαχείριση, λειτουργία και αναβάθμιση της ηλεκτρονικής αυτής εφαρμογής είναι η εταιρεία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε.» (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.).

Μέσω της εφαρμογής αυτής διενεργούνται οι κατά την παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4520/2018 (Α΄ 30) απαιτούμενες διασταυρώσεις με βάσεις δεδομένων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και άλλων δημοσίων Αρχών, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, προκειμένου για τον έλεγχο της πλήρωσης των προϋποθέσεων για τη χορήγηση του επιδόματος, διεκπεραιώνονται οι αιτήσεις για τη χορήγηση του επιδόματος, δημιουργείται Μητρώο δικαιούχων, διαμορφώνονται οι καταστάσεις πληρωμής του επιδόματος, προσδιορίζονται τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και διενεργούνται οι απαιτούμενοι συμψηφισμοί ποσών.

Αν από τις διενεργούμενες διασταυρώσεις προκύπτει ότι ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση του επιδόματος, το αρμόδιο όργανο του Ο.Π.Ε.Κ.Α. εκδίδει πράξη εγκριτική της αίτησής του. Σε διαφορετική περίπτωση, η αίτηση απορρίπτεται με απόφαση του ανωτέρω οργάνου.

4. Τα δηλούμενα στοιχεία δύναται να επαληθεύονται από αρμόδιους υπαλλήλους με κοινωνική έρευνα και κατ' οίκον επισκέψεις στη μισθούμενη κατοικία. Ως προς τις δυνατότητες αυτές, ο αιτών ενημερώνεται κατά την υποβολή της αίτησής του. Για τη διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας ζητείται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α. η συνδρομή της αρμόδιας υπηρεσίας της οικείας Περιφέρειας.

Άρθρο 26

Εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης επιδόματος στεγαστικής συνδρομής ανασφάλιστων υπερηλίκων

1. Οι εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του παρόντος αιτήσεις για τη χορήγηση του επιδόματος στεγαστικής συνδρομής ανασφάλιστων υπερηλίκων διεκπεραιώνονται σύμφωνα με το άρθρο 25. Ως εκκρεμείς νοούνται και οι αιτήσεις που τεκμαίρονται ως σιωπηρώς απορριφθείσες.

2. Οι αιτούντες οφείλουν να υποβάλουν και ηλεκτρονική αίτηση, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), στην εφαρμογή του ΟΠΕΚΑ σύμφωνα με το άρθρο 25. Με την ηλεκτρονική αίτηση δηλώνονται και τα στοιχεία ενεργού λογαριασμού πληρωμών (IBAN) που τηρείται από οποιονδήποτε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που λειτουργεί στην Ελλάδα, σύμφωνα με τον ν. 4537/2018 (Α' 84), δικαιούχος ή συνδικαιούχος του οποίου είναι ο εκμισθωτής της κατοικίας που μισθώνει ο αιτών. Για την είσοδο του αιτούντος στην ανωτέρω πλατφόρμα απαιτείται η προηγούμενη αυθεντικοποίησή του με τη χρήση των κωδικών - διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. Το επίδομα καταβάλλεται στον δηλωθέντα λογαριασμό πληρωμών του εκμισθωτή αναδρομικά από την έναρξη ισχύος του αναγνωριζόμενου δικαιώματος του δικαιούχου υπερήλικα μέχρι και τον μήνα έκδοσης της εγκριτικής πράξης χορήγησής του.

Από τον επόμενο μήνα της έκδοσης της εγκριτικής πράξης και εντεύθεν, το επίδομα καταβάλλεται σε λογαριασμό πληρωμών, δικαιούχος ή συνδικαιούχος του οποίου είναι ο ωφελούμενος υπερήλικας.

4. Εφόσον κατά τη δημοσίευση του παρόντος εκκρεμεί αίτηση και δεν έχει υποβληθεί η δήλωση φορολογίας εισοδήματος που απαιτείται για τον έλεγχο του εισοδηματικού κριτηρίου, επειδή ο αιτών δεν είχε υποχρέωση προς τούτο με βάση την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία, ο αιτών υποχρεούται, μετά τη δημοσίευση του παρόντος και μέχρι την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης

σύμφωνα με την παρ. 2, να υποβάλει αζημίως δήλωση φορολογίας του εισοδήματός του για το κρίσιμο φορολογικό έτος.

5. Κατ' εξαίρεση, αν μέχρι την έκδοση εγκριτικής απόφασης επί των εκκρεμών κατά τη δημοσίευση του παρόντος αιτήσεων οι δικαιούχοι του επιδόματος έχουν αιτηθεί και λάβει παράλληλα το επίδομα στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74), η εγκριτική απόφαση χορήγησης του τελευταίου θεωρείται ανακληθείσα αναδρομικά από το χρονικό σημείο, στο οποίο ανατρέχει η έναρξη του δικαιώματος βάσει της εγκριτικής απόφασης χορήγησης του επιδόματος στεγαστικής συνδρομής και το ποσό, το οποίο έχει εισπραχθεί εντός της ίδιας χρονικής περιόδου ως επίδομα στέγασης, συμψηφίζεται με το ποσό του επιδόματος στεγαστικής συνδρομής.

Άρθρο 27

Αφορολόγητο και ακατάσχετο του επιδόματος στεγαστικής συνδρομής

Το επίδομα στεγαστικής συνδρομής ανασφάλιστων υπερηλίκων δεν εμπίπτει σε καμία κατηγορία εισοδήματος, δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν κατάσχεται στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, ούτε συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα των τελευταίων, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα.

Άρθρο 28

Αρμοδιότητα Ο.Π.Ε.Κ.Α. - Ενδικοφανής διαδικασία

1. Αρμόδιος για τη χορήγηση του επιδόματος στεγαστικής συνδρομής ανασφάλιστων υπερηλίκων είναι ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.), οι αποφάσεις των οργάνων του οποίου προσβάλλονται με ενδικοφανή προσφυγή κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 4520/2018 (Α' 30).

2. Οι πιστώσεις για την εκτέλεση των άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, το οποίο για τον ίδιο σκοπό επιχορηγεί τον Ο.Π.Ε.Κ.Α..

Άρθρο 29

Εξουσιοδοτική διάταξη

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να καθορίζονται οι δικαιούχοι του επιδόματος στεγαστικής συνδρομής ανασφάλιστων υπερηλίκων βάσει πρόσθετων κριτηρίων, καθώς και πρόσθετες προϋποθέσεις χορήγησής του και να προβλέπονται ο τρόπος λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων, το περιεχόμενό τους, καθώς και η διαδικασία διεκπεραίωσής τους, η διαδικασία και το περιεχόμενο του ελέγχου του εισοδηματικού κριτηρίου και των λοιπών προϋποθέσεων χορήγησης του επιδόματος, η διαδικασία καταβολής του, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανάκλησης των εγκριτικών της χορήγησης του επιδόματος αποφάσεων και επαναχορήγησής του, οι ειδικότεροι όροι λειτουργίας και οι τεχνικές προδιαγραφές της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 25, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να τροποποιείται το ανώτατο όριο του επιδόματος.

Άρθρο 30

Κατάργηση υπουργικών αποφάσεων

Οι υπ' αρ. 2615/22.5.1985 (Β' 329) και 2435/8.7.1987 (Β' 435) κοινές αποφάσεις των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών καταργούνται από τη δημοσίευση του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 31

Μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη-εργαζομένου

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2021 οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών εργαζομένων σε φορείς εκτός δημόσιων υπηρεσιών, αποκεντρωμένων διοικήσεων, ΟΤΑ α' και β' βαθμού και νομικών προσώπων αυτών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου εντός

Γενικής Κυβέρνησης, μειώνονται κατά τρεις (3) ποσοστιαίες μονάδες από το ύψος που είχε διαμορφωθεί την 1η.6.2020, ως ακολούθως:

- α) Κατά 1,85 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλίστρων υπέρ κλάδου ανεργίας. Η μείωση επιμερίζεται κατά 1,49 πμ στο ασφάλιστρο του εργοδότη και κατά 0,36 πμ στο ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το συνολικό ασφάλιστρο υπέρ ανεργίας διαμορφώνεται σε ποσοστό 2,4 % και κατανέμεται κατά 1,2 % στον εργοδότη και κατά 1,2 % στον εργαζόμενο.
- β) Κατά 0,30 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλίστρων υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (Ε.Λ.Ε.Κ.Π.) της περ. α΄ της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α΄ 88), η οποία μειώνεται κατά 0,12 πμ από την εργοδοτική εισφορά υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας (Ε.Κ.Λ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2224/1994 (Α΄122) και κατά 0,18 πμ από την εργοδοτική εισφορά υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2224/1994. Το συνολικό ασφάλιστρο της περ. α΄ της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 διαμορφώνεται σε 0,16 % και κατανέμεται ως εξής:
  - βα) Εργοδοτική εισφορά 0,06 % υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2224/1994.
  - ββ) Εισφορά εργαζομένου 0,10 % υπέρ του Ειδικού Κοινού Λογαριασμού Ανεργίας (Ε.Κ.Λ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2224/1994.
- γ) Κατά 0,85 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλίστρων υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (Ε.Λ.Ε.Κ.Π) της περ. β΄ της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013, η οποία μειώνεται από την εισφορά που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 2963/1954 (Α΄ 195), και αφορά αποκλειστικά ασφάλιστρο του εργαζόμενου. Το αντίστοιχο ασφάλιστρο του εργαζομένου υπέρ Ε.Λ.Ε.Κ.Π διαμορφώνεται σε ποσοστό 0,35 % και αφορά ασφάλιστρο υπέρ πρώην ΟΕΕ (ν. 678/1977, Α΄ 246 και άρθρο 7 του ν. 3144/2003, Α΄ 111).

2. Από την εισφορά της περ. α΄ της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (κλάδος ΛΑΕΚ του Ε.Λ.Ε.Κ.Π) όπως αυτή διαμορφώνεται με βάση τις διατάξεις της περ. β), αποδίδεται πόρος στο Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, στον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), καθώς και στα ινστιτούτα και τα εκπαιδευτικά κέντρα, τα οποία έχουν ιδρυθεί ή θα ιδρυθούν με τη

συμμετοχή της ΓΣΕΕ, του ΣΕΒ, της ΓΣΕ- ΒΕΕ, της ΕΣΕΕ, του ΣΕΤΕ και του ΣΒΒΕ. Για τους ανωτέρω φορείς, εκτός του ΕΟΠΠΕΠ, η απόδοση του πόρου από τον κλάδο ΛΑΕΚ μπορεί να ανέρχεται μέχρι ποσοστού τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) επί του συνόλου των ετήσιων εισφορών που εισπράττονται από τον e-ΕΦΚΑ για λογαριασμό του κλάδου ΛΑΕΚ, ανεξαρτήτως του βαθμού απόδοσης αυτών στον ΟΑΕΔ. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 2434/1996 (Α΄188).

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν μέχρι την 31η.12.2021.

Άρθρο 32

Ρύθμιση ασφαλιστικών εισφορών για τις οποίες έχει χορηγηθεί παράταση προθεσμιών καταβολής ή αναστολή είσπραξης

1. Οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές εργοδοτών, αυτοαπασχολούμενων και ελευθέρων επαγγελματιών, η καταβολή των οποίων παρατάθηκε μέχρι την 30ή Απριλίου 2021 στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 σύμφωνα με το άρθρο 3 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α΄ 76), το άρθρο 23 της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α΄ 86), το άρθρο 8 της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α΄ 83), το άρθρο 25 της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020, το άρθρο 10 του ν. 4684/2020 και το άρθρο 55 της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α΄104) δύναται να υπαχθούν σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής έως και είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, με την επιφύλαξη του ελάχιστου ποσού μηνιαίας δόσης ποσού πενήντα (50) ευρώ.

2. Η αίτηση για την υπαγωγή στη ρύθμιση υποβάλλεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ). Κατ' εξαίρεση, όπου υπάρχει αδυναμία πιστοποίησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, η αίτηση υποβάλλεται στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΚΕΑΟ. Αρμόδια όργανα για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής στη ρύθμιση είναι οι προϊστάμενοι των περιφερειακών υπηρεσιών του ΚΕΑΟ.

3. Βασικές οφειλές που υπάγονται στη ρύθμιση της παρ. 1 κεφαλαιοποιούνται κατά την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση και αντί τόκων, πρόσθετων

τελών και προσαυξήσεων λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής, κατά την κείμενη νομοθεσία, επιβαρύνονται, από τον επόμενο μήνα από αυτόν της υπαγωγής στη ρύθμιση, με τόκο δυόμιση εκατοστιαίων μονάδων (2,5%) ετησίως υπολογισμένο. Κατ' εξαίρεση, βασικές οφειλές που υπάγονται σε πρόγραμμα ρύθμισης έως και δώδεκα (12) μηνιαίων δόσεων δεν επιβαρύνονται με τόκο.

4. Η υπαγωγή στη ρύθμιση συντελείται με την καταβολή της πρώτης δόσης. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Οι επόμενες δόσεις της ρύθμισης καταβάλλονται έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε επόμενου μήνα από τον μήνα υπαγωγής στη ρύθμιση. Με την απόφαση υπαγωγής στη ρύθμιση καθορίζονται το ποσό κάθε δόσης, ο αριθμός των δόσεων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

5. Το ελάχιστο ποσό μηνιαίας δόσης της ρύθμισης ορίζεται σε πενήντα (50) ευρώ.

6. Ο οφειλέτης δύναται να επιλέξει, σε οποιοδήποτε στάδιο της ρύθμισης, την εφάπαξ εξόφληση του υπόλοιπου αριθμού των δόσεων των ρυθμισμένων οφειλών.

7. Η ρύθμιση του παρόντος απόλλυται, εάν ο οφειλέτης δεν καταβάλλει ποσό δόσεων που αντιστοιχεί σε δύο (2) δόσεις της ρύθμισης.

8. Κατά τη διάρκεια της ρύθμισης, εφόσον τηρούνται οι όροι αυτής και οι λοιποί όροι σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, παρέχονται στον οφειλέτη τα εξής ευεργετήματα:

- α) δυνατότητα χορήγησης αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας διμηνιαίας ισχύος,
- β) στις επιχειρήσεις της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 8 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179) χορηγείται αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για την είσπραξη λογαριασμών δημοσίου έργου, εφόσον για το έργο για το οποίο χορηγείται το αποδεικτικό δεν υφίστανται τρέχουσες ή ληξιπρόθεσμες οφειλές. Σε περίπτωση ύπαρξης οφειλής, χορηγείται αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας με παρακράτηση ποσού ίσου με την οφειλή,
- γ) αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής και ακίνητης περιουσίας του οφειλέτη. Ειδικά για κατασχέσεις στα χέρια τρίτων που έχουν επιβληθεί έως την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση, εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 60 του ν. 3863/2010 (Α' 115), δ) αναστέλλεται η ποινική δίωξη σε βάρος του οφειλέτη κατά το άρθρο 1 του α.ν. 86/1967 (Α' 136),

ε) αναστέλλεται η εκτέλεση ποινής που έχει επιβληθεί ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, αυτή διακόπτεται.

9. Η απώλεια της ρύθμισης επιφέρει τις ακόλουθες συνέπειες:

- α) Την απώλεια των ευεργετημάτων της ρύθμισης,
- β) τη μετατροπή ως απαιτητής του συνόλου του υπολοίπου της οφειλής και των προηγούμενων προσαυξήσεων και τόκων,
- γ) την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής με όλα τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία μέσα.

10. Η αίτηση για την υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος υποβάλλεται μέχρι τις 31.7.2021.

11. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να παρατείνεται η προθεσμία υποβολής της σχετικής αίτησης, να επανακαθορίζονται η διαδικασία υπαγωγής και τα αρμόδια όργανα της παρ. 2, να προβλέπονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, να παρατείνεται η προθεσμία της παρ. 10 και να ρυθμίζονται τυχόν ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

Άρθρο 33

Επανάταξη πληγέντων από την πανδημία του κορωνοϊού σε καθεστώς

ρύθμισης ασφαλιστικών οφειλών

1. Οφειλέτες με ασφαλιστικές οφειλές που είχαν υπαχθεί σε καθεστώς ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής, για τις οποίες έχει χορηγηθεί παράταση καταβολής των δόσεων

κατά τρεις (3) μήνες στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19, σύμφωνα με το άρθρο 3 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α΄ 76), το άρθρο 23 της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α΄ 86), την παρ. 2 του άρθρου 8 της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α΄ 83), το άρθρο 25 της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020, το άρθρου 10 του ν. 4684/2020, το άρθρο 11 της από 13.4.2020

Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α΄104) και το άρθρο 5 της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020, οι οποίοι απώλεσαν κατά τη διάρκεια του χρονικού διαστήματος Ιουνίου 2020 έως και Οκτωβρίου 2020 ρύθμιση τμηματικής καταβολής, δύναται να επανενταχθούν στο ίδιο καθεστώς ρύθμισης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

2. Η επανένταξη των οφειλετών στη ρύθμιση συντελείται με την καταβολή της δόσης του μηνός Νοεμβρίου 2020, η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του ίδιου μήνα. Η προθεσμία καταβολής όλων των επόμενων δόσεων της αναβιώσασας ρύθμισης παρατείνεται κατά το πλήθος των δόσεων που ήταν ανεξόφλητες την ημέρα της αναβίωσης.

Άρθρο 34

Αναστολή μέτρων αναγκαστικής είσπραξης οφειλών σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης και παράταση προσωρινού διακανονισμού

Στην περ. Α΄ του άρθρου 48 του ν. 3943/2011 προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9 . Παρατείνεται ο προσωρινός διακανονισμός των άρθρων 1-8 έως την 31η.12.2023 και αναστέλλεται η λήψη των μέτρων αναγκαστικής είσπραξης, για τους ασφαλισμένους που μέχρι την 30ή.4.2020 έχουν ενεργό προσωρινό διακανονισμό σύμφωνα με την περ. Α΄ του παρόντος και υπό την προϋπόθεση ότι τηρούν τους όρους αυτού.»

Άρθρο 35

Εξομοίωση εισφορών επικουρικής ασφάλισης

έμμισθων δικηγόρων και μισθωτών μηχανικών

1. Η παρ. 3 του άρθρου 97 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Από την 1.1.2020 για την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών, οι αυτοτελώς απασχολούμενοι, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, και όλοι οι πριν και μετά την 1η.1.1993 ασφαλισμένοι, έμμισθοι δικηγόροι και μισθωτοί μηχανικοί των οικείων τομέων του κλάδου επικουρικής ασφάλισης του πρώην Ε.Τ.Α.Α.

κατατάσσονται σε τρεις (3) ασφαλιστικές κατηγορίες, των οποίων το ποσόν της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς αντιστοιχεί σε:

Ασφαλιστικές κατηγορίες	Ποσά εισφορών επικουρικής σύνταξης σε ευρώ (από 1.1.2020 έως 31.5.2022)	Ποσά εισφορών επικουρικής σύνταξης σε ευρώ (από 1.6.2022)
1η κατηγορία	42	39
2η κατηγορία	51	47
3η κατηγορία	61	56

2. Η παρ. 4 του άρθρου 97 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι ασφαλισμένοι κατατάσσονται με ελεύθερη επιλογή τους σε μία (1) από τις τρεις (3) ασφαλιστικές κατηγορίες. Η κατάταξη σε μία (1) από τις τρεις (3) είναι υποχρεωτική. Αν ο ασφαλισμένος δεν επιλέξει ασφαλιστική κατηγορία, κατατάσσεται υποχρεωτικά στην πρώτη.

Ο ασφαλισμένος μπορεί, με αίτησή του, να επιλέξει ανώτερη ασφαλιστική κατηγορία από αυτή που υπάγεται ή, εφόσον βρίσκεται σε ανώτερη ασφαλιστική κατηγορία, να επιλέξει κατώτερη. Η αίτηση επιλογής δύναται να υποβάλλεται και ηλεκτρονικά.

Αίτηση για μεταβολή ασφαλιστικής κατηγορίας δύναται να υποβάλλεται οποτεδήποτε, σε κάθε περίπτωση όμως η μετάταξη από κατηγορία σε κατηγορία γίνεται από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από την υποβολή της αίτησης και ισχύει υποχρεωτικά για όλο το επόμενο έτος από την υποβολή της αίτησης.

Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος οι ασφαλισμένοι κατατάσσονται υποχρεωτικά στην πρώτη ασφαλιστική κατηγορία και επιλέγουν την ασφαλιστική κατηγορία στην οποία επιθυμούν να υπαχθούν από την 1η.7.2020.

Ειδικά για τους έμμισθους δικηγόρους και για τους μισθωτούς μηχανικούς των οικείων τομέων του κλάδου επικουρικής ασφάλισης του πρώην Ε.Τ.Α.Α. από την 1η.1.2020, τα ανωτέρω ποσά της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς επιμερίζονται κατά 50% στον εντολέα (στην περίπτωση των εμμίσθων δικηγόρων) ή στον εργοδότη και κατά 50% στον ασφαλισμένο».

3. Στην περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4387/2016 προστίθεται στοιχείο vii. ως εξής:

«vii. Όλες οι ανωτέρω ρυθμίσεις των υποπερ. i έως ν της περ. γ' εφαρμόζονται και στους μισθωτούς μηχανικούς και μισθωτούς υγειονομικούς. Ειδικά για τους μισθωτούς μηχανικούς του οικείου τομέα του κλάδου επικουρικής ασφάλισης του πρώην Ε.Τ.Α.Α. από την 1η.1.2020 καταβάλλεται για τις εισφορές της επικουρικής ασφάλισης υποχρεωτικά η ασφαλιστική εισφορά της παρ. 3 του άρθρου 97, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 97 και για τις

εισφορές εφάπαξ παροχής υποχρεωτικά η ασφαλιστική εισφορά της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 35, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 35. Ειδικά για τους μισθωτούς υγειονομικούς του οικείου τομέα του κλάδου πρόνοιας του πρώην Ε.Τ.Α.Α. καταβάλλεται για τις εισφορές εφάπαξ παροχής υποχρεωτικά η ασφαλιστική εισφορά της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 35, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 35.»

Άρθρο 36

Εκκαθάριση ασφαλιστικών εισφορών

μη μισθωτών

Οι ασφαλιστικές εισφορές ετών 2017, 2018 και 2019 των ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοαπασχολούμενων και αγροτών υπολογίζονται οριστικά με βάση τις υπο- βληθείσες δηλώσεις φόρου εισοδήματος και τις τυχόν υποβληθείσες Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ), αρχικές και τροποποιητικές, σε περίπτωση παράλληλης απασχόλησης, οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την τελευταία μέρα του μήνα της δημοσίευσης του παρόντος.

Άρθρο 37

Ρύθμιση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών του πρώην Ταμείου Πρόνοιας και Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Ιπποδρομιών (ΤΑ.Π.Ε.Α.Π.Ι.)

1. Για το διάστημα από 1ης.01.2016 έως και 31.12.2016, οι παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι του πρώην Ταμείου Πρόνοιας και Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Ιπποδρομιών (ΤΑ.Π.Ε.Α.Π.Ι.) προπονητές, κατατάσσονται στην πρώτη ασφαλιστική κατηγορία του π. ΟΑΕΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο

άρθρο 5 του π.δ. 258/2005 (Α΄ 316), όπως αυτή είχε διαμορφωθεί για το έτος 2016.

2. Οι ασφαλισμένοι καταβάλλουν τις εισφορές που αντιστοιχούν στο ανωτέρω διάστημα είτε εφάπαξ είτε σε δόσεις, ο αριθμός των οποίων είναι ίσος με τον αριθμό των μηνών για τους οποίους προέκυπτε υποχρέωση ασφάλισης. Οι εισφορές καταβάλλονται χωρίς τόκους, προσαυξήσεις και πρόστιμα λόγω εκπρόθεσμης καταβολής, εφόσον καταβληθούν ή ρυθμιστούν ως άνω μέχρι την 30η.6.2021.

Άρθρο 38

Οφειλές ασφαλιστικών εισφορών του

Οργανισμού Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.)

Στο άρθρο 24 του ν. 3879/2010 (Α΄ 163) προστίθεται παρ. 25 ως εξής:

«25. Οφειλές ασφαλιστικών εισφορών του Ο.Ε.Ε.Κ. προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, μεταφέρονται από την κατάργηση του Οργανισμού στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων χωρίς πρόσθετα τέλη, προσαυξήσεις και λοιπές επιβαρύνσεις ανεξαρτήτως του χρόνου που αυτές κατέστησαν απαιτητές».

Άρθρο 39

Απλούστευση διαδικασιών χορήγησης ασφαλιστικής ενημερότητας

Το άρθρο 23 του ν. 4611/2019 (Α΄ 73) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 23

Πράξεις και συναλλαγές για τις οποίες απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας

α) Για την είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων ή την εξόφληση τίτλων πληρωμής από το Δημόσιο και τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως καθορίζονται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και από αυτούς που ενεργούν πληρωμές με εντολή ή εξουσιοδότησή τους, εφόσον το ακαθάριστο ποσό του κάθε τίτλου ή της κάθε εκκαθαρισμένης απαίτησης υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

Οι διατάξεις της περ. ε΄ της παρ. 5 του άρθρου 8 του α.ν. 1846/1951 (Α΄ 179) εξακολουθούν να εφαρμόζονται, όπου απαιτείται αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας, ανεξαρτήτως ποσού. Το αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας προσκομίζεται από τον δικαιούχο στους διενεργούντες την πληρωμή ή την εξόφληση του τίτλου, κατά την πληρωμή ή την εξόφλησή του.

β) Για τη σύναψη και την ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων από τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα για ποσό άνω των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ, με την επιφύλαξη του άρθρου 27. Το αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας προσκομίζεται από τον αντισυμβαλλόμενο στην τράπεζα ή στο πιστωτικό ίδρυμα κατά τη σύναψη ή ανανέωση της δανειακής σύμβασης και κατά την εκτέλεση αυτής από τον εισπράττοντα.

γ) Για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς ανάληψης εκτέλεσης δημοσίων έργων ή προμηθειών από τον Δημόσιο Τομέα, προσκομίζεται από τον υπόχρεο η βεβαίωση του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, στην υπηρεσία που υποβάλλεται η προσφορά, ενώ μετά την αξιολόγηση των προσφορών, ύστερα από πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, προσκομίζεται η ασφαλιστική ενημερότητα από τον προσωρινό ανάδοχο, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 103 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147).

δ) Για τη συμμετοχή ως μέλος σε κοινοπραξία ή ως εταίρος σε ομόρρυθμη, ετερόρρυθμη ή περιορισμένης ευθύνης εταιρεία, από τον συμμετέχοντα.

ε) Για την απόκτηση αθλητή από Τμήματα Αμειβόμενων Αθλητών (ΤΑΑ) και τις Αθλητικές Ανώνυμες Εταιρείες (ΑΑΕ). Το αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας προσκομίζεται από το ΤΑΑ ή την ΑΑΕ στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού, σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν. 2725/1999 (Α΄ 121).

στ) Για τη μεταβίβαση ακινήτων λόγω πώλησης, γονικής παροχής ή δωρεάς από τον πωλητή, τον παρέχοντα τη γονική παροχή ή δωρεά, αντίστοιχα, με την επιφύλαξη του άρθρου 25, εφόσον είναι ή ήταν:

αα) Φυσικό πρόσωπο, υποκείμενο καταβολής ασφαλιστικών εισφορών ή νομικό πρόσωπο οποιασδήποτε μορφής, κοινωνία αστικού δικαίου, αστική κερδοσκοπική ή μη εταιρεία, συμμετοχική ή αφανής εταιρεία, καθώς και κοινοπραξία.

ββ) Μέλος κοινοπραξίας, αστικής εταιρείας, ομόρρυθμης εταιρείας, ομόρρυθμο μέλος ετερόρρυθμης εταιρείας, διαχειριστής Ε.Π.Ε., διαχειριστής

Ι.Κ.Ε., διευθύνων σύμβουλος, διευθυντής που ασκεί ή ασκούσε διοίκηση σε Α.Ε., διευθυντής, διαχειριστής, διευθύνων σύμβουλος συνεταιρισμού ή ένωσης συνεταιρισμών, διευθυντής, διαχειριστής και γενικά εντεταλμένος στη διοίκηση δημόσιας, δημοτικής και κοινοτικής επιχείρησης και εκμετάλλευσης κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ανεξάρτητα αν είναι νομικό πρόσωπο αλλοδαπής επιχείρησης και αλλοδαπού οργανισμού εγκατεστημένων στην Ελλάδα, ημεδαπού ή αλλοδαπού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εγκατεστημένου στην Ελλάδα και σε κάθε είδους ιδρύματα.

γγ) Υποκείμενο καταβολής ασφαλιστικών εισφορών οικοδομικών έργων, οι άδειες των οποίων εκδόθηκαν εντός της τελευταίας εικοσαετίας από τη σύνταξη της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξης.

ζ) Για τη σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επί ακινήτου από τον παρέχοντα το εμπράγματο δικαίωμα, με την επιφύλαξη του άρθρου 25. Για τη σύσταση υποθήκης υπέρ του Δημοσίου, του e-ΕΦΚΑ και του ΕΤΕΑΕΠ δεν απαιτείται αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας.

η) Για τη μεταβίβαση μεταχειρισμένων επαγγελματικών αυτοκινήτων, μηχανοκίνητων θαλασσίων σκαφών άνω των πέντε (5) μέτρων, ελικοπτέρων, ανεμοπτέρων, αεροσκαφών και επαγγελματικών σκαφών αλιείας από τον μεταβιβάζοντα. Ειδικά για τη μεταβίβαση οχημάτων δημοσίας χρήσης, το αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας προσκομίζεται με την επιφύλαξη των παρ. 5 έως 7 του άρθρου 19 του ν. 4530/2018 (Α' 40) και του άρθρου 26 του παρόντος νόμου.

θ) Για να γίνει δεκτός εργολήπτης σε δημοπρασία οποιουδήποτε τεχνικού έργου, απαιτείται η προσκόμιση στις επιτροπές δημοπρασίας εντύπου σύμφωνα με το άρθρο 79 του ν. 4412/2016. Δεν επιτρέπεται στις υπηρεσίες του Δημοσίου, των δήμων και κοινοτήτων, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, που προβλέπονται από το άρθρο 12 του π.δ. 178/2000 (Α' 165), η θεώρηση ή έγκριση μελετών, προϋπολογισμών, εκθέσεων, γνωματεύσεων, που εκδίδονται από μετόχους του Ταμείου, αν δεν προσαχθεί βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας.

ι) Για τις περιπτώσεις μεταβίβασης ποσοστών εξ αδιαιρέτου οικοπέδου στο πλαίσιο εργολαβικής σύμβασης με την οποία αναλαμβάνεται η ανέγερση πολυκατοικίας με αντιπαροχή, ο οικοπεδούχος υποχρεούται να προσκομίζει αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας μόνο κατά τη σύνταξη του συμβολαιογραφικού προσυμφώνου με τον εργολάβο. Στη συνέχεια, κατά τη

μεταβίβαση ποσοστών επί του οικοπέδου σε τρίτον, ο οικοπεδούχος απαλλάσσεται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας, εφόσον κατά τη μεταβιβαστική δικαιοπραξία συμβάλλεται και ο εργολάβος. Στην περίπτωση αυτή το αποδεικτικό ενημερότητας προσκομίζεται από τον εργολάβο.

ια) για τη δρομολόγηση πλοίου, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 περ. α' και 7 του ν. 2932/2001 (Α' 145).

Άρθρο 40

Απλούστευση διαδικασιών

χορήγησης ασφαλιστικής ενημερότητας σε προσωπικές εταιρείες

Η παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4611/2019 τροποποιείται και το άρθρο 24 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 24

Προϋποθέσεις χορήγησης αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας

1. Για τη χορήγηση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας απαιτείται ο αιτών να είναι ασφαλιστικά ενήμερος.

2. Ασφαλιστικά ενήμεροι θεωρούνται:

α) Φυσικά πρόσωπα υποκείμενα καταβολής ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τα οποία:

αα) δεν έχουν ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές οφειλές στον ΕΦΚΑ για την περίοδο έως 31.12.2016 και από 1.1.2017 μέχρι 31.12.2019 δεν έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές, μετά το πέρας της ετήσιας εκκαθάρισης των ασφαλιστικών εισφορών και της οριστικοποίησης της ετήσιας ασφαλιστικής οφειλής, και παράλληλα από 1.1.2020 δεν έχουν ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές οφειλές και

ββ) δεν έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (ΕΤΕΑΕΠ) και στον Ενιαίο Δημοσιογραφικό Οργανισμό Επικουρικής Ασφάλισης και Περίθαλψης (ΕΔΟΕΑΠ).

β) Οι εργοδότες, οι οποίοι κατά την ημερομηνία έκδοσης του αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας, δεν έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τον

ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ και τον ΕΔΟΕΑΠ και έχουν υποβάλει τις απαιτητές Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ).

γ) Οι ανάδοχοι ή οι εργολάβοι έργων του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και αυτών που ενεργούν κάθε φορά πληρωμές με εντολή ή εξουσιοδότηση των πιο πάνω, που δεν οφείλουν εισφορές από το έργο, για το οποίο χορηγείται το αποδεικτικό ή ως εργοδότες στον ΕΦΚΑ.

δ) Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι υπόχρεοι εργοδότες ιδιωτικών οικοδομικών και τεχνικών έργων και δεν οφείλουν εισφορές στον ΕΦΚΑ από το έργο, για το οποίο χορηγείται το αποδεικτικό.

ε) Τα πρόσωπα των προηγούμενων περιπτώσεων, εφόσον έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, και τηρούνται οι όροι της. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τις ως άνω οφειλές:

αα) Για τα φυσικά πρόσωπα που είναι υπόχρεα καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, λαμβάνονται υπόψη οι ατομικές οφειλές, καθώς και οφειλές για τις οποίες το φυσικό πρόσωπο έχει ευθύνη για την εξόφλησή τους από τυχόν εργοδοτικές υποχρεώσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

ββ) Για τα νομικά πρόσωπα λαμβάνονται υπόψη οι οφειλές τους από τυχόν εργοδοτικές υποχρεώσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.»

Άρθρο 41

Παρακράτηση τιμήματος σε περίπτωση οφειλής στον e-ΕΦΚΑ και την ΑΑΔΕ

Στην παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4611/2019 προστίθεται περ. γ' και το άρθρο 25 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 25

Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος

1. Ειδικά για τη μεταβίβαση ακινήτου εξ επαχθούς αιτίας ή για τη σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού, ισχύουν οι ακόλουθοι όροι:

α) Αν υπάρχει ρυθμισμένη οφειλή και τηρούνται οι όροι της ρύθμισης, χορηγείται από τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕ- ΑΕΠ αποδεικτικό ασφαλιστικής

ενημερότητας, εφόσον η οφειλή είναι διασφαλισμένη σύμφωνα με τους όρους που ορίζει η απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 29. Η οφειλή θεωρείται διασφαλισμένη ιδίως όταν παρέχεται εμπράγματη ασφάλεια σε άλλο ακίνητο κυριότητας του οφειλέτη ή όταν προσκομίζεται εγγυητική επιστολή πιστωτικού ιδρύματος ισόποσης αξίας. Αν η οφειλή δεν είναι διασφαλισμένη, χορηγείται από τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ βεβαίωση οφειλής, που υπέχει θέση ασφαλιστικής ενημερότητας, υπό τον όρο της παρακράτησης από το τίμημα ποσού μέχρι του ύψους της οφειλής.

β) Αν υφίσταται οφειλή που δεν είναι ρυθμισμένη, χορηγείται από τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ βεβαίωση οφειλής, που υπέχει θέση ασφαλιστικής ενημερότητας προς τον σκοπό της μεταβίβασης, με τον επιπρόσθετο όρο παρακράτησης του ποσού της οφειλής από το τίμημα και απόδοσης του στον οικείο φορέα από τον συμβολαιογράφο.

γ) Στις περιπτώσεις που το τίμημα από τη μεταβίβαση ακινήτου δεν υπολείπεται της αντικειμενικής αξίας αυτού και δεν επαρκεί για την ολοσχερή εξόφληση του αναγραφόμενου ποσού στις Βεβαιώσεις Οφειλής προς τη ΔΟΥ και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, από αυτό ικανοποιούνται συμμετρως οι απαιτήσεις της Φορολογικής Διοίκησης με τις απαιτήσεις του e-ΕΦΚΑ, μετά την ολοσχερή εξόφληση των φόρων κληρονομιάς, δωρεάς, γονικής παροχής και ΕΝ.Φ.Ι.Α. και τη χορήγηση των πιστοποιητικών του άρθρου 105 του Κώδικα διατάξεων φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από τυχερά παίγνια, ο οποίος κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001 (Α' 266) και του άρθρου 54Α του ν. 4174/2013 (Α' 170).

2. Για τη μεταβίβαση ακινήτου λόγω χαριστικής αιτίας, εφόσον υφίσταται οφειλή, ρυθμισμένη ή μη, χορηγείται από τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας προς τον σκοπό της μεταβίβασης ή της παραχώρησης, εφόσον υπάρχει ισόποση διασφάλισή της.»

Άρθρο 42

Ψηφιακός μετασχηματισμός διαδικασίας απονομής σύνταξης ΑΤΛΑΣ και εφάπαξ παροχής στους ασφαλισμένους του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και των Ο.Τ.Α.

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 4670/2020 (Α΄ 43) τροποποιείται και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3 . Σε περίπτωση ασφαλισμένου του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και των Ο.Τ.Α., συμπληρώνεται το Δελτίο Ατομικής και Υπηρεσιακής Κατάστασης (ΔΑΥΚ), το οποίο αποτελεί προϋπόθεση για την οριστική παραλαβή της αίτησης συνταξιοδότησης και της αίτησης απονομής εφάπαξ παροχής και την έναρξη της επεξεργασίας τους.

Το ΔΑΥΚ συμπληρώνεται ηλεκτρονικά από τον αρμόδιο υπάλληλο της υπηρεσίας από την οποία αποχωρεί ο ασφαλισμένος, ο οποίος συγκεντρώνει και καταχωρεί στο ΔΑΥΚ και τα στοιχεία προϋπηρεσίας σε άλλους φορείς του Δημοσίου.

Το ΔΑΥΚ οριστικοποιείται από τον κατά περίπτωση προϊστάμενο του αρμόδιου υπαλλήλου. Κατόπιν οριστικοποίησης του ΔΑΥΚ, δεν απαιτείται καμία επιπλέον επιβεβαίωση των δεδομένων από φυσικά παραστατικά για την έκδοση συνταξιοδοτικής απόφασης και απόφασης εφάπαξ παροχής.»

Άρθρο 43

Ψηφιακή διαδικασία για την πληρωμή των εξόδων κηδείας

Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 4670/2020 (Α΄ 43) προστίθεται νέο εδάφιο και το άρθρο 15 του ν. 4670/2020 διαμορφώνεται ως εξής:

«3 . Για την πληρωμή των εξόδων κηδείας, ο δικαιούχος υποβάλλει ηλεκτρονική αίτηση, κατόπιν ταυτοποίησης, στον δικτυακό τόπο του e-ΕΦΚΑ, στην οποία συμπληρώνονται ενδεικτικά ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ) και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του αιτούντος, ο ΑΜΚΑ του θανόντος, ο ΑΦΜ της επιχείρησης που τέλεσε την τελετή και στοιχεία ταυτοποίησης του πιστοποιητικού εγγυτέρων συγγενών.

Οι επιχειρήσεις που τελούν την τελετή για ασφαλισμένους ή συνταξιούχους του e-ΕΦΚΑ υποχρεούνται στην έκδοση ηλεκτρονικού τιμολογίου προς τους δικαιούχους, το οποίο αναρτούν υποχρεωτικά στο τέλος κάθε μήνα στον δικτυακό τόπο του e-ΕΦΚΑ. Η πληρωμή πραγματοποιείται βάσει του αναγραφόμενου στο τιμολόγιο ποσού και έως το ύψος που προβλέπεται στις καταστατικές διατάξεις των επιμέρους φορέων, μέχρι την έκδοση του Ενιαίου Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών του e-ΕΦΚΑ. Η παρούσα υπερισχύει κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης.»

Άρθρο 44

Αύξηση σύνταξης αμφοτεροπλεύρως ορφανών τέκνων

Η παρ. 4Α του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) αντικαθίσταται ως εξής:

«4 Α. Το ποσό της σύνταξης των ανωτέρω δικαιούχων υπολογίζεται επί του ποσού της σύνταξης που δικαιούται ή που έχει δικαιωθεί ο θανών σύζυγος και επιμερίζεται ως εξής:

α) Για τον επιζώντα σύζυγο σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) και από 17.5.2019 σε ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) της σύνταξης. Εάν ο γάμος έλαβε χώρα μετά την απονομή της σύνταξης γήρατος του θανόντος, αυτή περιορίζεται ως ακολούθως:

Αν η διαφορά ηλικίας μεταξύ του αποβιώσαντος και του συζύγου του, αφαιρουμένου του διαστήματος του γάμου τους, είναι μεγαλύτερη από δέκα (10) έτη, η σύνταξη του επιζώντος συζύγου υφίσταται για κάθε πλήρες έτος διαφοράς, μείωση που καθορίζεται σε:

Ένα τοις εκατό (1%) για τα έτη από το δέκατο (10ο) έως και το εικοστό (20ό) έτος.

Δύο τοις εκατό (2%) για τα έτη από το εικοστό πρώτο (21ο) έως και το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος.

Τρία τοις εκατό (3%) για τα έτη από το εικοστό έκτο (26ο) έως και το (30ό) έτος.

Τέσσερα τοις εκατό (4%) για τα έτη από το τριακοστό πρώτο (31ο) έως και το τριακοστό πέμπτο (35ο) έτος.

Πέντε τοις εκατό (5%) για τα έτη από το τριακοστό έκτο (36ο) και άνω.

β) Για τον διαζευγμένο, εφόσον ο γάμος είχε διαρκέσει δέκα (10) έτη έως τη λύση του με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, το ποσό σύνταξης που δικαιούται ο χήρος επιζών σύζυγος επιμερίζεται κατά εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) για χήρο και είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για διαζευγμένο. Για κάθε έτος εγγάμου βίου πέραν του δεκάτου (10ου) και μέχρι το τριακοστό πέμπτο (35ο) έτος διάρκειας του γάμου, το ποσοστό σύνταξης που δικαιούται ο χήρος μειώνεται κατά ένα τοις εκατό (1%) στον χήρο και αυξάνεται αντίστοιχα κατά ένα τοις εκατό (1%) στον διαζευγμένο. Προκειμένου περί εγγάμου βίου που διήρκησε πλέον των τριάντα πέντε (35) ετών έως τη λύση του κατά τα ανωτέρω, το ποσό σύνταξης που δικαιούται ο χήρος επιμερίζεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) στον χήρο και πενήντα τοις εκατό (50%) στον διαζευγμένο. Εάν ο θανών δεν καταλείπει χήρο, ο διαζευγμένος δικαιούται το αυτό ποσοστό του διαζευγμένου, κατά τα ως άνω, της σύνταξης που θα εδικαιούτο ο χήρος. Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός δικαιούχων διαζευγμένων το αναλογούν για τον διαζευγμένο κατά τα ως άνω ποσοστά ποσό σύνταξης κύριας και επικουρικής επιμερίζεται εξίσου μεταξύ αυτών.

γ) Για κάθε παιδί ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της σύνταξης. Εάν πρόκειται για παιδί ορφανό και από τους δύο γονείς (αμφοτεροπλεύρως ορφανό), το ποσοστό διπλασιάζεται για κάθε σύνταξη.»

Άρθρο 45

Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης πολιτικών και στρατιωτικών υπαλλήλων πασχόντων από κυστική ίνωση ή μόνιμη ορθοκυστική διαταραχή

1. Στο προτελευταίο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 169/2007 (Α΄ 210), προστίθενται οι λέξεις «ή πάσχουν από κυστική ίνωση ή μόνιμη ορθο-κυστική διαταραχή,» και η παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 169/2007 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο τακτικός δημόσιος υπάλληλος που λαμβάνει κάθε μήνα μισθό από το Δημόσιο Ταμείο ή από άλλους ειδικούς πόρους, δικαιούται σε ισόβια σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο:

α) Αν απομακρυνθεί με οποιονδήποτε τρόπο από την υπηρεσία και έχει εικοσιπενταετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

Κατ' εξαίρεση για τους υπαλλήλους που έχουν τουλάχιστον τρία (3) παιδιά, αρκεί η συμπλήρωση εικοσαετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης

υπηρεσίας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2010, η οποία αυξάνεται κατά ένα (1) έτος για όσους συμπληρώνουν την εικοσαετία εντός του έτους 2011 και για όσους συμπληρώνουν την εικοσαετία από 1.1.2012 και μετά κατά δύο (2) έτη για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι πέντε (25) ετών πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, ανεξάρτητα από τον χρόνο πρόσληψής τους.

Για τους υπαλλήλους οι οποίοι είναι παντελώς τυφλοί, παραπληγικοί ή τετραπληγικοί, καθώς και για όσους πάσχουν από διάχυτο γιγαντιαίο αιματολεμφαγγείωμα, από υπερφωσφατασαιμία ή από Βήτα ομόζυγο μεσογειακή ή δρεπανοκυτταρική ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία και υποβάλλονται σε μετάγγιση ή από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου και υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση ή έχουν υποστεί μεταμόσχευση μυελού των οστών ή συμπαγών οργάνων (καρδιά, πνεύμονες, ήπαρ, πάγκρεας και νεφροί ή πάσχουν από αιμορροφιλία Α΄ ή Β΄ ή μυασθένεια - μυοπάθεια ή έχουν υποστεί ακρωτηριασμό των άνω ή κάτω άκρων ή του ενός άνω και του ενός κάτω άκρου ή πάσχουν από κυστική ίνωση ή μόνιμη ορθοκυστική διαταραχή, εφόσον για τις περιπτώσεις αυτές συντρέχει ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%), αρκεί δεκαπενταετής πλήρης πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

Για υπαλλήλους των σωφρονιστικών και αναμορφωτικών καταστημάτων αρκεί εικοσιπενταετής συντάξιμη υπηρεσία, από την οποία δεκαετής πλήρης πραγματική στα καταστήματα αυτά.

β) Αν απολυθεί και έχει εικοσαετή τουλάχιστον πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

γ) Αν απολυθεί για σωματική ή διανοητική ανικανότητα, η οποία δεν οφείλεται στην υπηρεσία και έχει πενταετή τουλάχιστον πραγματική συντάξιμη υπηρεσία. Η ανικανότητα βεβαιώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

δ) Αν απολυθεί, γιατί καταργήθηκε η θέση και έχει εικοσαετή τουλάχιστον πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, εφόσον αμέσως πριν από την απομάκρυνση του έχει πλήρη πενταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

ε) Αν, έχοντας συμπληρώσει το όριο ηλικίας, απομακρυνθεί οπωσδήποτε από την υπηρεσία και έχει δεκα- πενταετή τουλάχιστον πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

Οι καθηγητές, οι αναπληρωτές καθηγητές, οι επίκουροι καθηγητές και οι λέκτορες των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και των ισότιμων με αυτά Ανώτατων Σχολών, που απομακρύνονται από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας ή λήξης της θητείας τους λόγω ορίου ηλικίας, δικαιούνται σύνταξη μετά τη συμπλήρωση δεκαετούς τουλάχιστον πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ή επίκουρου καθηγητή σε Α.Ε.Ι. της Χώρας ή σε ισότιμη Ανώτατη Σχολή πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης ή μερικής απασχόλησης αθροιστικά. Η υπηρεσία σε θέση μερικής απασχόλησης υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Κώδικα αυτού.

στ) Αν απομακρυνθεί οπωσδήποτε από την υπηρεσία γιατί έγινε σωματικά ή διανοητικά ανίκανος από τραύμα ή νόσημα που προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας.

Οι συνέπειες του τραύματος ή του νοσήματος παρέχουν δικαίωμα σε σύνταξη αν εκδηλώθηκαν μέσα σε ένα εξάμηνο το αργότερο από την πρώτη μετά το πάθημα απομάκρυνση του υπαλλήλου από την υπηρεσία.

Σε καμιά περίπτωση δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι προήλθαν εξαιτίας της υπηρεσίας χρόνια νοσήματα που εκδηλώθηκαν μέσα σε τρία (3) χρόνια από τον διορισμό του υπαλλήλου ως τακτικού, με συνυπολογισμό και της προϋπηρεσίας, που αναγνωρίζεται ως συντάξιμη σε θέση έκτακτου ή με σύμβαση, εφόσον αυτή είναι συνεχής και αμέσως προηγούμενη εκείνης ως τακτικού.

Θεωρείται ότι έπαθε πρόδηλα εξαιτίας της υπηρεσίας και εκείνος που έγινε σωματικά ή διανοητικά ανίκανος από πολεμικά γεγονότα κατά την εκτέλεση υπηρεσίας στη ζώνη των πρόσω στην ημεδαπή ή αλλοδαπή και αν ακόμη το γεγονός που επέφερε την ανικανότητα, δεν σχετίζεται άμεσα με την εκτέλεση της υπηρεσίας του.

Ο υπάλληλος που στρατεύθηκε και έπαθε κατά την εκτέλεση γενικά της στρατιωτικής υπηρεσίας πάθημα, από το οποίο γεννιέται δικαίωμα σύνταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις για τις στρατιωτικές συντάξεις, δικαιούται να προτιμήσει τον κανονισμό της, σύμφωνα με τις διατάξεις για τις πολιτικές συντάξεις, οπότε στην περίπτωση αυτή το πάθημα λογίζεται ότι επήλθε εξαιτίας της πολιτικής του υπηρεσίας.

Το πάθημα αυτό μπορεί να επικαλεσθεί ο υπάλληλος οποτεδήποτε μέχρι και την αποχώρηση του από την υπηρεσία, πρέπει όμως απαραίτητα αυτό να τον καθιστά ανίκανο για την πολιτική του υπηρεσία κατά τον χρόνο της αποχώρησης του από αυτή.»

2. Στο τελευταίο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 26 του π.δ. 169/2007 μετά τις λέξεις «του ενός κάτω άκρου» προστίθενται οι λέξεις «ή πάσχουν από κυστική ίνωση ή μόνιμη ορθοκυστική διαταραχή,» και η παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 169/2007 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο μόνιμος στρατιωτικός δικαιούται σύνταξη:

α) Αν απομακρυνθεί με οποιονδήποτε τρόπο από τις τάξεις και έχει εικοσιπενταετή τουλάχιστον συντάξιμη υπηρεσία, από την οποία δεκαπενταετή πραγματική.

Κατ' εξαίρεση για τους στρατιωτικούς γενικά, που έχουν τρία (3) τουλάχιστον παιδιά, αρκεί η συμπλήρωση εικοσαετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2010, η οποία αυξάνεται κατά ένα (1) έτος για όσους συμπληρώνουν την εικοσαετία εντός του έτους 2011 και για όσους συμπληρώνουν την εικοσαετία από 1.1.2012 και μετά, κατά δύο (2) έτη για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι πέντε (25) ετών πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, ανεξάρτητα από τον χρόνο κατάταξής τους.

Για τους στρατιωτικούς που είναι παντελώς τυφλοί, παραπληγικοί ή τετραπληγικοί, καθώς και για όσους πάσχουν από Βήτα ομόζυγο μεσογειακή ή δρεπανοκυτταρική αναιμία και υποβάλλονται σε μετάγγιση ή από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου και υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση ή έχουν υποστεί μεταμόσχευση νεφρού, μυελού των οστών ή συμπαγών οργάνων (καρδιά, πνεύμονες, ήπαρ, πάγκρεας και νεφρό) ή πάσχουν από αιμορροφιλία Α' και Β' ή μυασθένεια - μυοπάθεια ή έχουν υποστεί ακρωτηριασμό των άνω ή κάτω άκρων ή του ενός άνω και του ενός κάτω άκρου ή πάσχουν από κυστική ίνωση ή μόνιμη ορθοκυστική διαταραχή, εφόσον για τις περιπτώσεις αυτές συντρέχει ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%), αρκεί δεκαπενταετής πλήρης πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.»

Άρθρο 46

Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις επιδομάτων ασθενείας, κύησης και λοχείας

Στο άρθρο 12 του ν. 4578/2018 (Α΄ 200) προστίθεται παρ. 14 ως εξής:

«14. Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς ιδιώτες ετών 2015-2019 επιδομάτων ασθενείας, κύησης και λοχείας, του εντασσόμενου στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), τ. ΤΑΑΠΤΠΓΑΕ - ΤΑΠΕΤΕ/ ΤΑΥΤΕΚΩ, εκκαθαρίζονται και πληρώνονται από τον e-ΕΦΚΑ χωρίς έγκριση της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής, κατόπιν ελέγχου της αρμόδιας υπηρεσίας του e- ΕΦΚΑ. Με την καταβολή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του προηγούμενου εδαφίου, προς τους δικαιούχους, αποσβέννυνται οι οφειλές ως προς τα έξοδα, τους τόκους και το κεφάλαιο, καθώς και κάθε άλλη απαίτηση από την αιτία αυτή.»

Άρθρο 47

Καταργούμενη διάταξη

Το άρθρο 39 Α του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) καταργείται.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ e-ΕΦΚΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ Δ.Σ. ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (e-ΕΦΚΑ)

Άρθρο 48

Θητεία Διοικητικού Συμβουλίου Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)

Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 57 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. του e-ΕΦΚΑ, με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται με τριετή θητεία με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 49

Προσδιορισμός και είσπραξη μισθωμάτων Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής

Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)

- 1.** Το ύψος των μισθωμάτων ακινήτων με εκμισθωτή τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) μειώνεται από την 1η.10.2020 κατά 40% έως την 31η.3.2021, εφόσον ο κύριος Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ) του μισθωτή εντάσσεται στους πληττόμενους από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 ΚΑΔ, όπως ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος.
- 2.** Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), που αφορούν μισθώματα ακινήτων, ανεξαρτήτως ποσού, διαβιβάζονται για είσπραξη στο Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ) και μπορούν να υπαχθούν σε ρύθμιση των οφειλών τους κατά τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 50

Κατάρτιση ισολογισμών Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)

Το άρθρο 73 του ν. 4635/2019 (Α΄ 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 73

Υποχρέωση κατάρτισης ισολογισμών

e-ΕΦΚΑ και λοιπών φορέων

Ο Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) υποχρεούται να καταρτίσει το αργότερο μέχρι την 30η Σεπτεμβρίου 2022 τους ισολογισμούς των ετών 2017, 2018, 2019, 2020 και 2021. Μέχρι το οριζόμενο στο προηγούμενο εδάφιο χρονικό σημείο ο e-ΕΦΚΑ υποχρεούται να καταρτίσει τους εκκρεμείς ισολογισμούς και όλων των ενταχθέντων σε αυτόν φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών για το έτος 2016. Από το

2022 και για κάθε επόμενη χρήση οι ισολογισμοί υποβάλλονται το αργότερο μέχρι την 30ή Ιουνίου του επόμενου έτους κάθε χρήσης.»

Άρθρο 51

Ετήσιος κατασταλτικός έλεγχος των φορέων κοινωνικής ασφάλισης

Το άρθρο 84 του ν. 2084/1992 (Α΄165) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 84

Κατασταλτικός έλεγχος

Ο ετήσιος τακτικός κατασταλτικός έλεγχος των φορέων κοινωνικής ασφάλισης διενεργείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Από το έτος 2022 και για κάθε επόμενη χρήση το Διοικητικό Συμβούλιο των φορέων κοινωνικής ασφάλισης αναθέτει κάθε χρόνο τον έλεγχο της διαχείρισης των φορέων σε ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές. Ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής κατά τον έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων υποχρεούται να εφαρμόζει τις αρχές και τους κανόνες ελεγκτικής που ακολουθεί το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών-Λογιστών, οι οποίες είναι σύμφωνες με τις βασικές αρχές των διεθνών ελεγκτικών προτύπων. Στο χορηγούμενο πιστοποιητικό ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή αναφέρεται εάν ο φορέας εφάρμοσε ορθά το ισχύον κλαδικό λογιστικό σχέδιο και εάν τηρήθηκαν οι διατάξεις των αντίστοιχων κανονιστικών ρυθμίσεων οι οποίες αφορούν το οικονομικό, λογιστικό και διαχειριστικό σύστημα του φορέα. Επιπλέον, στο πιστοποιητικό του ελέγχου περιλαμβάνονται όλες οι παρατηρήσεις αναφορικά με σημαντικές ανεπάρκειες που έχουν ουσιώδη επίδραση στην ακρίβεια ή ορθότητα κονδυλίων του ισολογισμού ή των αποτελεσμάτων χρήσεως. Εκτός από το πιστοποιητικό ελέγχου, ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής υποχρεούται να καταρτίζει έκθεση ελέγχου, στην οποία διατυπώνονται τα πορίσματα του ελέγχου του και οι αναγκαίες υποδείξεις του για κάθε θέμα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ e-ΕΦΚΑ

Άρθρο 52

Μετάταξη ή απόσπαση υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)

Το άρθρο 71 του ν. 4635/2019 (Α' 167), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 71

Μετάταξη ή απόσπαση υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την 30η Ιουνίου 2021 για την έκδοση κάθε απόφασης μετάταξης ή απόσπασης υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης και του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ), σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4440/2016 (Α' 224), καθώς και για την έκδοση κάθε άλλης απόφασης κατ' εφαρμογή οποιασδήποτε γενικής ή ειδικής διάταξης, με την οποία προκαλείται μετακίνηση ή παράταση απόσπασης υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης και του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ), συμπεριλαμβανομένης και της λήξης ή ανάκλησης απόσπασης υπαλλήλων βάσει της οποίας παρέχουν τις υπηρεσίες τους στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ή στο Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο, απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

2. Η παρ. 1 κατισχύει κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης.

3. Εκκρεμείς διαδικασίες μετάταξης, απόσπασης ή παράτασης απόσπασης, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1, ολοκληρώνονται με τις διαδικασίες και τα όργανα που ήταν αρμόδια πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.»

Άρθρο 53

Συνέχιση λειτουργίας Διοικητικών Επιτροπών του e-ΕΦΚΑ σε περιπτώσεις διοικητικής αναδιάρθρωσης ή μεταφοράς αρμοδιοτήτων Υπηρεσιακών Μονάδων του e-ΕΦΚΑ

Στο άρθρο 52 του ν. 4387/2016 (Α΄85) προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4 . Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι Διοικητικές Επιτροπές της παρ. 2 που συνεχίζουν να λειτουργούν στις εξής περιπτώσεις: α) συγχώνευσης Υπηρεσιακών Μονάδων του e-ΕΦΚΑ, β) μεταφοράς αρμοδιοτήτων μεταξύ των Υπηρεσιακών μονάδων του e-ΕΦΚΑ σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, όπως προβλέπεται στην περ. ι) και γ) σύστασης Τοπικής Υπηρεσίας του e-ΕΦΚΑ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 34 του π.δ. 8/2019 (Α΄ 8), με αρμοδιότητα την εξέταση υποθέσεων συγχωνευόμενων και καταργούμενων Υπηρεσιακών Μονάδων.

Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζονται η διαδικασία και οι όροι λειτουργίας των Διοικητικών Επιτροπών, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία τους.»

Άρθρο 54

Προϊστάμενοι Περιφερειακών Υπηρεσιών Συντονισμού και Υποστήριξης (ΠΥΣΥ)

Τροποποίηση του άρθρου 75 του π.δ. 8/2019

Η παρ. 1 του άρθρου 75 του π.δ. 8/2019 (Α΄ 8), όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 101 του ν. 4670/2020, τροποποιείται και το άρθρο 75 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 75

Προϊστάμενοι Περιφερειακών Υπηρεσιών Συντονισμού και Υποστήριξης (ΠΥΣΥ)

1. Ως προϊστάμενοι επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης των ΠΥΣΥ επιλέγονται και τοποθετούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ όλων των κλάδων/ειδικοτήτων. Για την πλήρωση των θέσεων αυτών επιλέγονται υπάλληλοι με τριετή τουλάχιστον

προϋπηρεσία σε Υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ ή των ενταχθέντων σε αυτόν φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

2. Στα Τμήματα Συντονισμού και Υποστήριξης των ΠΥΣΥ προΐστανται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ κλάδου/ ειδικότητας Διοικητικού-Οικονομικού ή υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ του κλάδου/ειδικότητας Πληροφορικής ή ΠΕ Αναλογιστών ή ΠΕ Μηχανικών ή υπάλληλοι κατηγορίας ΤΕ κλάδου/ειδικότητας Διοικητικού-Λογιστικού ή υπάλληλοι κατηγορίας ΤΕ του κλάδου/ειδικότητας Πληροφορικής ή υπάλληλοι κατηγορίας ΤΕ του κλάδου/ειδικότητας Μηχανικών ή υπάλληλοι κατηγορίας ΔΕ κλάδου/ ειδικότητας Διοικητικών Γραμματέων.

3. Στα Τμήματα Οικονομικής Διαχείρισης προΐστανται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ κλάδου/ειδικότητας Διοικητικού-Οικονομικού ή ΠΕ Αναλογιστών ή κατηγορίας ΤΕ κλάδου/ειδικότητας Διοικητικού-Λογιστικού ή υπάλληλοι κατηγορίας ΔΕ κλάδου/ειδικότητας Διοικητικών Γραμματέων.»

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 55

Ανάθεση αρμοδιοτήτων τεχνικής φύσεως για θέματα διαχείρισης και αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών δύναται να ανατίθεται στις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών η διενέργεια αυτοψιών, η σύνταξη τεχνικών εκθέσεων και η υλοποίηση των απαιτούμενων ενεργειών τεχνικής υποστήριξης, όπως είναι ενδεικτικά ο εντοπισμός διαγραμμάτων απαλλοτριώσεων, τοπογραφήσεις προσφυγικών συγκροτημάτων, εκπονήσεις τοπογραφικών διαγραμμάτων με αποτυπωμένο το αρχικό και το ισχύον ρυμοτομικό σχέδιο, υποβολή κάθε είδους δηλώσεων σε κάθε αρμόδιο γραφείο κτηματογράφησης και άλλη αρμόδια δημόσια αρχή για την καταγραφή, διαφύλαξη και υπεράσπιση των κάθε είδους δικαιωμάτων της ακίνητης περιουσίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

2. Με όμοια απόφαση δύναται να ανατίθεται η έκδοση από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών, αποφάσεων άρσεων απαλλοτριώσεων,

τροποποιήσεων ρυμοτομικών διαγραμμάτων, τακτοποιήσεων που αφορούν στην περιουσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, καθώς και η έκδοση οριστικών τίτλων ιδιοκτησίας σε δικαιούχους στεγαστικών προγραμμάτων.

Άρθρο 56

Δημοσίευση Εκθέσεων «ΗΛΙΟΣ» - «ΕΡΓΑΝΗ» - «ΑΤΛΑΣ» - Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών

- 1.** Τα δεδομένα του Ενιαίου Συστήματος Ελέγχου και Πληρωμών Συντάξεων «ΗΛΙΟΣ», του Πληροφοριακού Συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ» και του Πληροφοριακού Συστήματος ψηφιακής απεικόνισης απονομής και καταγραφής ληξιπρόθεσμων συντάξεων «ΑΤΛΑΣ» δημοσιεύονται σε μηνιαία βάση έως την εικοστή πέμπτη ημέρα του επόμενου μήνα της καταγραφής.
- 2.** Το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ) εκδίδει τριμηνιαία έκθεση έως το τέλος του επόμενου μήνα κάθε ημερολογιακού τριμήνου με τα στοιχεία οφειλών, εισπράξεων και ρυθμίσεων.

Άρθρο 57

Κατάργηση προκήρυξης πλήρωσης

πενήντα μίας (51) θέσεων ευθύνης επιπέδου Διεύθυνσης

Καταργείται η με αρ. πρωτ.: 38873/Δ1.13666/ 12.7.2018 (ΑΔΑ Ψ4ΞΕ465Θ1Ω-2ΛΖ), «Προκήρυξη πλήρωσης πενήντα μίας (51) θέσεων ευθύνης επιπέδου Διεύθυνσης της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 84-86 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), όπως ισχύουν.»

Άρθρο 58

Καταργούμενη διάταξη

Η διάταξη του άρθρου 21 του ν. 4551/2018 (Α' 116) καταργείται από 2.7.2018.

Άρθρο 59

Κατάργηση του «Ενιαίου Κεφαλαίου

Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών» (Ε.Κ.Α.Φ.)

Η περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 50 του ν. 4430/2016 (Α΄ 205) ισχύει από την 23η.1.2013.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ Ο.Α.Ε.Δ.

Άρθρο 60

Εκκαθάριση της «Ολυμπιακό Χωριό Α.Ε.»

(ΟΧΑΕ) και διορισμός νέου εκκαθαριστή με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ.

Στην περ. β΄ της παρ. 8 του άρθρου 35 του ν. 4144/2013 (Α΄ 88), οι λέξεις «μέχρι τις 31.12.2019» αντικαθίστανται, με ισχύ από 1.1.2020, από τις λέξεις «μέχρι την 31.12.2021» και η παρ. 8 του άρθρου 35 του ν. 4144/2013 διαμορφώνεται ως εξής:

«8.α. Η μετοχή της ΟΧΑΕ ΑΕ (Ολυμπιακό Χωριό Α.Ε.), η οποία τελεί σε εκκαθάριση με την από 23.7.2010 απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων που εγκρίθηκε με την υπ΄ αρ. 15266/1226/29.7.2010 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, περιέρχεται από τις 14.2.2012, ημερομηνία κατάργησης των ΟΕΚ και ΟΕΕ, άνευ οποιουδήποτε άλλου τύπου στον Ο.Α.Ε.Δ..

β. Η εκκαθάριση της ΟΧΑΕ ΑΕ παρατείνεται από τη λήξη της, κατ' εξαίρεση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης μέχρι την 31.12.2021.

γ. Ο νέος εκκαθαριστής της ΟΧΑΕ ΑΕ διορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Ε.Δ., ως μοναδικού μετόχου της, η οποία εκδίδεται εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της παρούσας.»

Άρθρο 61

Ανάθεση σε ιδιώτες δικηγόρους και μηχανικούς εργασιών σχετικών με την κατοχύρωση εμπράγματων δικαιωμάτων του Ο.Α.Ε.Δ. στο Κτηματολόγιο

- 1.** Ο Διοικητής του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), μετά από σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου, δύναται να αναθέτει σε ιδιώτες δικηγόρους εργασίες σχετικές με την κατοχύρωση των εμπράγματων δικαιωμάτων του Οργανισμού στο Εθνικό Κτηματολόγιο, όπως:
α) εργασίες έρευνας στα Υποθηκοφυλακεία και Κτηματολόγια για την ανεύρεση εμπραγμάτων δικαιωμάτων του Οργανισμού, β) κατάθεση αναγνωριστικών, διεκδικητικών και εν γένει εμπράγματων αγωγών, γ) εκπροσώπηση του Οργανισμού ενώπιον των δικαστικών αρχών δια της κατάθεσης αγωγών για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων αυτών, καθώς και σε ιδιώτες μηχανικούς, όπως: α) να υποβάλουν τις δηλώσεις του ν. 2308/1995 (Α΄ 114), β) να προβαίνουν σε ηλεκτρονική καταγραφή των εμπραγμάτων δικαιωμάτων, γ) να ελέγχουν τους κτηματολογικούς πίνακες, δ) να υποβάλουν αιτήσεις διόρθωσης αυτών, ε) να υποβάλουν ενστάσεις κατά Πινάκων Α΄ Αναρτήσεως και Β΄ Αναρτήσεως και στ) να εκπροσωπούν τον Ο.Α.Ε.Δ. ενώπιον των αρμόδιων επιτροπών κατά τη συζήτηση των ως άνω ενστάσεων.
- 2.** Οι αμοιβές των ιδιωτών δικηγόρων στους οποίους ανατίθενται εργασίες, σύμφωνα με την παρ. 1, καθορίζονται με βάση τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α΄ 208) και εγκρίνονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Ε.Δ..
- 3.** Οι αμοιβές των ιδιωτών μηχανικών, στους οποίους ανατίθενται εργασίες, σύμφωνα με την παρ. 1, καθορίζονται με βάση την υπό στοιχεία ΔΝΣγ/32129/ΦΝ466/2017 (Β΄ 2519/20.7.2017) απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και εγκρίνονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Ε.Δ.

Άρθρο 62

Εξαιρετικές περιπτώσεις παραχώρησης αδιάθετων και κενών κατοικιών από τον

Ο.Α.Ε.Δ.

- 1.** Οι κατοικίες που παραμένουν κενές και αδιάθετες, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας κλήρωσης κατοικιών σε οικισμούς του κατασκευαστικού

προγράμματος του τ. Οργανισμού Εργατικών Κατοικιών (τ. Ο.Ε.Κ.), δύναται να παραχωρούνται κατά κυριότητα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Απασχόλησης του Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σε δικαιούχους τ. Ο.Ε.Κ./Ο.Α.Ε.Δ. με έντονες κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες που στερούνται κατοικίας.

2. Ως έντονες κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες ορίζονται ενδεικτικά τα σοβαρά προβλήματα υγείας των ίδιων ή προστατευόμενων μελών των οικογενειών τους, το χαμηλό καθαρό οικογενειακό εισόδημα, και κάθε άλλη εξαιρετική και επιτακτική ανάγκη που προσδιορίζεται κατά περίπτωση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Ε.Δ..

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις κατοικιών που αγοράστηκαν από τον τ. Ο.Ε.Κ. με τα Προγράμματα Αγοράς Κατοικιών και Διαμερισμάτων (ΠΑ.ΚΑ.ΔΙ.) και εξακολουθούν να παραμένουν κενές και αδιάθετες.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ο.Α.Ε.Δ., δυνάμει του άρθρου 8 του β.δ. 803/1970 (Α' 271), συστήνει και ορίζει έκτακτες επιτροπές για την προετοιμασία της διαδικασίας διάθεσης των κατοικιών κατά τα οριζόμενα στις παρ. 1 και 2 και για την υποβολή σχετικής γνωμοδότησης στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ο.Α.Ε.Δ..

5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται τα εισοδηματικά κριτήρια και οι προϋποθέσεις για την παραχώρηση της παρ. 1 και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 63

Περιστασιακή εργασία εγγεγραμμένων μακροχρονίως ανέργων εγγεγραμμένων στα Μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ.

Το άρθρο 92 του ν. 4461/2017 (Α' 38) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 92

Περιστασιακή εργασία εγγεγραμμένων ανέργων

1. Άνεργοι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), που πραγματοποίησαν έως και εβδομήντα (70) ημερομίσθια ανά δωδεκάμηνο, μπορούν με αίτησή τους προς τον Ο.Α.Ε.Δ.

να βεβαιώνουν συνεχή χρόνο ανεργίας, αφαιρουμένου του ως άνω χρόνου εργασίας τους και κάθε χρονικού διαστήματος κατά το οποίο δεν ήταν εγγεγραμμένοι άνεργοι.

2. Το νομικό καθεστώς των εγγεγραμμένων στο Μητρώο του Ο.Α.Ε.Δ., δικαιούχων τακτικής επιδότησης ανεργίας, δεν μεταβάλλεται από απασχόληση σε αγροτικές εργασίες που δεν υπερβαίνει τις εβδομήντα (70) ημέρες ασφάλισης κατά την εκάστοτε διάρκεια της επιδότησής τους.

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και στους δικαιούχους, σύμφωνα με την περ. ΙΙΙ της παρ. ΙΑ1. της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α΄ 222), επιδόματος μακροχρονίως ανέργου.»

Άρθρο 64

Αφορολόγητο και ακατάσχετο του επιδόματος εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης που καταβάλλεται σε εγγεγραμμένους στα Μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ. ανέργους

1. Στο άρθρο 30 του ν. 4144/2013 (Α΄ 88) τροποποιείται η παρ. 5 και το άρθρο 30 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 30

Μέτρα για την αποτελεσματικότερη ένταξη/ επανένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας

1. Κάτοχοι άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, ασφαλισμένοι ή μη σε οικεία ασφαλιστικά ταμεία, που δεν ασκούν ελευθέριο ή άλλο επάγγελμα, μπορούν να εγγράφονται ως άνεργοι στο Μητρώο ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ..

2. Άνεργοι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ., που συμμετέχουν ή θα συμμετάσχουν σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, παραμένουν εγγεγραμμένοι στα Μητρώα ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ. και ο χρόνος εκπαίδευσής τους ή επαγγελματικής κατάρτισής τους μετράται ως χρόνος ανεργίας, εφόσον: α) είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα ανέργων τουλάχιστον για τέσσερις (4) μήνες κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την έναρξη του προγράμματος, β) δηλώσουν τα στοιχεία του προγράμματος αυτού στον Ο.Α.Ε.Δ. το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών μετά την πρώτη ανανέωση του δελτίου ανεργίας από την έναρξη του προγράμματος ή κατά την πρώτη μετά

την έναρξη του προγράμματος αυτοπρόσωπη παρουσία τους στην αρμόδια Υπηρεσία ΚΠΑ2, και γ) έχουν παρέλθει τουλάχιστον δύο (2) ημερολογιακά έτη από το πέρας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής τους σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους ή της επαγγελματικής κατάρτισής τους έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους λοιπούς εγγεγραμμένους στα Μητρώα ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ..

3. Οι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ. επιδοτούμενοι άνεργοι, που συμμετέχουν σε επιδοτούμενα προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις λήψης και των δύο επιδοτήσεων δικαιούνται να λαμβάνουν και το επίδομα ανεργίας, εφόσον τηρούν και πληρούν τις προϋποθέσεις α, β και γ της προηγούμενης παραγράφου.

4. Η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 1545/1985 (Α' 91) καταργείται.

5. Το επίδομα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και το επίδομα αναζήτησης εργασίας, στο πλαίσιο δράσεων συμβουλευτικής, που καταβάλλονται σε ανέργους, είναι αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση, στο Δημόσιο, στα ασφαλιστικά ταμεία ή στα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Ε.Δ., καθορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ανέργων που εγγράφονται στα Μητρώα του Οργανισμού και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 65

Προσθήκη κοινωνικού εταίρου στο γνωμοδοτικό όργανο της πολιτικής του Ο.Α.Ε.Δ. (Επιτροπή Διαχείρισης του ΛΑΕΚ) και απόδοση πόρων από τον κλάδο ΛΑΕΚ του ΕΛΕΚΠ

1. Η παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2434/1996 (Α' 188) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για τη λειτουργία του ΛΑΕΚ συστήνεται Επιτροπή Διαχείρισης, η οποία αποφασίζει τον τρόπο κατανομής και χρήσης των ποσών του Λογαριασμού αυτού και την ανάπτυξη δράσεων απασχόλησης, επαγγελματικής κατάρτισης και κάθε άλλης πρωτοβουλίας και ενέργειας που εξυπηρετεί την προώθηση της απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης, τη βελτίωση του επιπέδου ζωής των ανέργων και ειδικότερα των μακροχρόνιων, των νέων και εκείνων που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό. Η Επιτροπή Διαχείρισης του ΛΑΕΚ γνωμο-δοτεί για την ασκούμενη, σε ετήσια βάση, πολιτική του Ο.Α.Ε.Δ. αναφορικά με την επιδότηση της ανεργίας.

Η Επιτροπή Διαχείρισης έχει τετραετή θητεία και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Η Επιτροπή αποτελείται από:

α) τον Διοικητή του Ο.Α.Ε.Δ. ή τον οριζόμενο από αυτόν ως αναπληρωτή του αντιπρόεδρο του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ., ο οποίος και προεδρεύει της Επιτροπής Διαχείρισης,

β) πέντε (5) εκπροσώπους με ισάριθμους αναπληρωτές, που ορίζει η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.),

γ) πέντε (5) εκπροσώπους με ισάριθμους αναπληρωτές, που ορίζονται ως εξής: ένας (1) από τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), ένας (1) από τη Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.), ένας (1) από την Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε.Ε.), ένας (1) από τον Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.) και ένας (1) από τον Σύνδεσμο Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (Σ.Β.Β.Ε.).»

2. Η παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 2434/1996 αντικαθίσταται ως εξής:

«1 0. Από τον κλάδο ΛΑΕΚ του ΕΛΕΚΠ αποδίδεται πόρος στο Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, στον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.), καθώς και στα ινστιτούτα και τα εκπαιδευτικά κέντρα, τα οποία έχουν ιδρυθεί ή θα ιδρυθούν με τη συμμετοχή της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.), του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγ- γελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.), της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε.Ε.), του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.) και του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος

(Σ.Β.Β.Ε.). Για τους ανωτέρω φορείς, εκτός του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., η απόδοση του πόρου από τον κλάδο ΛΑΕΚ μπορεί να ανέρχεται μέχρι ποσοστού τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) επί του συνόλου των ετήσιων εισφορών που εισπράττονται από τον e-ΕΦΚΑ για λογαριασμό του κλάδου ΛΑΕΚ, ανεξαρτήτως του βαθμού απόδοσης αυτών στον Ο.Α.Ε.Δ., για το χρονικό διάστημα που δι- αρκεί η μείωση των εισφορών του άρθρου 31. Για τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. η απόδοση του πόρου ανέρχεται στο οκτώ τοις εκατό (8%) επί του εισπραττόμενου από τους λοιπούς φορείς ποσοστού, κατά τα ανωτέρω. Με σκοπό την ολοσχερή εξόφληση εκτάκτων αποδόσεων που έλαβαν χώρα κατόπιν υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 2639/1998 (Α΄ 295), σε φορείς της παρούσας, παρακρατείται κατ' έτος ποσό ίσο με το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της συνολικής ετήσιας απόδοσης πόρου, που αυτοί λαμβάνουν κατά περίπτωση. Το υπόλοιπο δικαιούμενο ποσό της ετήσιας απόδοσης πόρου του έτους 2016 αφαιρείται από το συνολικό ποσό οφειλής του κάθε φορέα. Η ως άνω απόδοση πόρου δεν συνιστά επιχορήγηση ή χρηματοδότηση, κατά το άρθρο 41 του ν. 4129/2013 (Α΄ 52), το άρθρο 83 του ν. 4727/2020 (Α΄ 184) και την παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2731/1999 (Α΄ 138).»

Άρθρο 66

Εφάπαξ οικονομική ενίσχυση σε δικηγόρους, μηχανικούς και οικονομολόγους από τον Ειδικό Λογαριασμό Ανεργίας υπέρ των Αυτοτελώς και Ανεξαρτήτως Απασχολούμενων που έχει συσταθεί στον Ο.Α.Ε.Δ.

- 1.** Χορηγείται εφάπαξ οικονομική ενίσχυση στους ασφαλισμένους του τ. ΕΤΑΑ, καθώς και στους οικονομολόγους και γεωτεχνικούς που ασφαρίζονται στον e-ΕΦΚΑ, οι οποίοι υπάγονται στην παρ. 2α του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152), εφόσον έχουν ενταχθεί μεταξύ των μηνών Μαρτίου-Νοεμβρίου 2020 στους πληττόμενους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) του Υπουργείου Οικονομικών, λόγω των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.
- 2.** Οι δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή του παρόντος για τους ασφαλισμένους του τ. ΕΤΑΑ καταβάλλονται από τον δεύτερο κλάδο και για τους οικονομολόγους και γεωτεχνικούς που ασφαρίζονται στον τ. ΟΑΕΕ από τον πρώτο κλάδο του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας υπέρ των Αυτοτελώς και Ανεξαρτήτως Απασχο- λουμένων της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι δικαιούχοι, το ύψος, τα εισοδηματικά κριτήρια, οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, ο χρόνος και ο τρόπος χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης της παρ. 1, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την απόδειξη των προϋποθέσεων χορήγησης και εξειδικεύονται τυχόν ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή του παρόντος.

4. Η εφάπαξ οικονομική ενίσχυση της παρ. 1 απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), δεν κατάσχεται, ούτε συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα των τελευταίων και τα ασφαλιστικά ταμεία, όπως επίσης δεν κατάσχεται από πιστωτικά ιδρύματα για οφειλές προς αυτά, ούτε συμψηφίζεται με οφειλές προς πιστωτικά ιδρύματα και δεν προσμετράται στο συνολικό, πραγματικό ή τεκμαρτό, οικογενειακό εισόδημα.

Άρθρο 67

Ακατάσχετο και αφορολόγητο κοινωνικοασφαλιστικών παροχών Ο.Α.Ε.Δ.

1. Οι παροχές που καταβάλλονται από τον Ο.Α.Ε.Δ., δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 27 του ν.δ. 2961/1954 (Α΄ 197), του άρθρου 16 του ν. 1836/1989 (Α΄ 79), του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (Α΄ 79), του άρθρου 142 του ν. 3655/2008 (Α΄ 58), της υποπερ. εε΄ της περ. β΄ της παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α΄ 88) και των και κατ΄ εξουσιοδότησή αυτών εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, απαλλάσσονται από φόρους, τέλη, κρατήσεις και εισφορές, είναι ανεκχώρητες και ακατάσχετες στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση, στο Δημόσιο, στα ασφαλιστικά ταμεία ή στα πιστωτικά ιδρύματα για το δημόσιο και για τρίτους.

2. Το ακατάσχετο των παροχών της παρ. 1, καθώς και το ακατάσχετο των παροχών που καταβάλλει ο Ο.Α.Ε.Δ. για τα τακτικά επιδόματα ανεργίας, σύμφωνα με το ν.δ. 2961/1954, τον ν. 1545/1985 (Α΄ 91) και τον ν. 1836/1989 (Α΄ 79), για τα επιδόματα μακροχρονίως ανέργων, σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 3016/2002 (Α΄ 110) και για τα βοηθήματα των αυτοτελώς και ανεξαρτήτως απασχο- λουμένων της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011

(Α΄ 152), δεν εφαρμόζονται στις υποχρεώσεις διατροφής συζύγων, κατιόντων και ανιόντων.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 68

Αναστολή συμβάσεων εργασίας εργαζομένων σε επιχειρήσεις- εργοδότες για τον μήνα Νοέμβριο

1. Επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα των οποίων αναστέλλεται η λειτουργία των επιχειρήσεων ή των υποκαταστημάτων τους με εντολή δημόσιας αρχής, βάσει Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ), που ορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών, θέτουν υποχρεωτικά σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων τους που έχουν προσληφθεί έως και την 4η Νοεμβρίου 2020 ή παρατείνουν την αναστολή συμβάσεων των εργαζομένων τους που έχουν ήδη τεθεί σε αναστολή, για τον μήνα Νοέμβριο 2020, από την ημερομηνία επιβολής του μέτρου της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας τους, ανά περιφερειακή ενότητα και μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 2020, με την επιφύλαξη του άρθρου δεκάτου εβδόμου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 75), που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν.4684/2020 (Α΄ 86), η ισχύς του οποίου πα- ρατάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 4725/2020 (Α΄ 186), και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων.

2. Επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ανήκουν σε κλάδους που πλήττονται, βάσει Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ), που ορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών, δύνανται να θέτουν σε αναστολή ή να παρατείνουν την αναστολή συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων τους, που έχουν ήδη τεθεί σε αναστολή ή και να θέτουν για πρώτη φορά σε αναστολή συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων τους, που έχουν προσληφθεί έως και την 4η Νοεμβρίου 2020, για τον μήνα Νοέμβριο 2020, κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα έως τριάντα (30) ημέρες, ανά περιφερειακή ενότητα και πάντως όχι πέραν της 30ής Νοεμβρίου 2020.

3. Οι εργαζόμενοι των παρ. 1 και 2, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τελούν σε αναστολή κατά τον μήνα Νοέμβριο 2020, είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α΄ 76), κατ' αναλογία των ημερών αναστολής των

συμβάσεων εργασίας, με βάση υπολογισμού το ποσό των οκτακοσίων (800,00) ευρώ, που αντιστοιχεί σε τριάντα (30) ημέρες και παρέχεται πλήρης ασφαλιστική κάλυψη επί του ονομαστικού τους μισθού.

4. Η αποζημίωση της παρ. 3 είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43 Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

5. Η δαπάνη για την αποζημίωση ειδικού σκοπού και η δαπάνη για το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών, κατ' αναλογία του χρονικού διαστήματος αναστολής, καλύπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

6. α) Οι επιχειρήσεις-εργοδότες των παρ. 1 και 2, για όσο χρονικό διάστημα οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων τους τελούν σε αναστολή, και σε κάθε περίπτωση μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 2020, υποχρεούνται να μην προβούν σε μειώσεις του προσωπικού τους με καταγγελία σύμβασης εργασίας και σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή είναι άκυρη.

β) Οι επιχειρήσεις-εργοδότες της παρ. 2:

i) υποχρεούνται, μετά το πέρας της αναστολής των συμβάσεων εργασίας, να διατηρήσουν τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας και με το ίδιο είδος σύμβασης εργασίας, για χρονικό διάστημα ίσο με το χρονικό διάστημα της αναστολής των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων αυτών,

ii) μπορούν να εντάσσουν στον Μηχανισμό «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ» του άρθρου 31 του ν. 4690/2020 (Α' 104) εργαζομένους των οποίων οι συμβάσεις εργασίας δεν έχουν τεθεί σε αναστολή.

γ) Οι επιχειρήσεις - εργοδότες της παρ. 2, καθώς και της παρ. 1 για τις περιπτώσεις εξαιρέσιμων δραστηριοτήτων από την απαγόρευση λειτουργίας τους, βάσει Κ.Α.Δ., δύνανται να θέτουν εργαζόμενους, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τους δεν έχουν τεθεί σε αναστολή, σε καθεστώς εξ αποστάσεως εργασίας, όταν αυτή δύναται να παρασχεθεί με αυτόν τον τρόπο.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύνανται να καθορίζονται οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζονται η χωρική οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής του παρόντος, οι κλάδοι και οι Κ.Α.Δ. των επιχειρήσεων-εργοδοτών των οποίων αναστέλλεται η λειτουργία με εντολή δημόσιας αρχής ή που πλήττονται, οι όροι, οι προϋποθέσεις χορήγησης, το ύψος της αποζημίωσης ειδικού σκοπού και η διαδικασία καταβολής, να παρατείνεται η ισχύς του παρόντος, καθώς και να προβλέπεται κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να ρυθμίζονται θέματα που σχετίζονται με εργαζόμενους σε επιχειρήσεις - εργοδότες που εμπίπτουν σε ειδικότερες περιπτώσεις απασχόλησης ή ειδικές κατηγορίες εργαζομένων, προκειμένου να είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, οι προϋποθέσεις χορήγησης, το ύψος, η διαδικασία καταβολής της και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

10. Η ισχύς της παρούσας άρχεται την 1η Νοεμβρίου 2020.

Άρθρο 69

Μεταφορά ετήσιας κανονικής άδειας έτους 2020 εργαζομένων με συμβάσεις εργασίας που τελούν σε αναστολή

1. Επιχειρήσεις - εργοδότες που απασχολούν εργαζόμενους των οποίων η σύμβαση εργασίας έχει τεθεί σε αναστολή από τον Μάρτιο του 2020 και συνεχίζει να τελεί σε αναστολή αδιαλείπτως ή κατά διαστήματα μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020, δύναται, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων περί ετήσιας κανονικής άδειας, να μεταφέρουν το σύνολο ή το υπόλοιπο των δικαιούμενων ημερών της ετήσιας κανονικής άδειας του έτους 2020, έως και την 30ή Ιουνίου 2021.

2. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις για τη χορήγηση της ετήσιας κανονικής άδειας και του επιδόματος αδείας.

Άρθρο 70

Καταληκτική ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση του ν. 4611/2019

Η παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4611/2019 (Α' 73) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ειδικότερα για τους οφειλέτες των άρθρων 2 και 3, όπου η διαδικασία υπαγωγής στη ρύθμιση περιλαμβάνει δύο στάδια, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 11, η ως άνω καταληκτική ημερομηνία αφορά στην υποβολή του αιτήματος για τον προσδιορισμό της οφειλής στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του e-ΕΦΚΑ (1ο στάδιο). Ως υποβολή αιτήματος για τον προσδιορισμό της οφειλής θεωρείται και η είσοδος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του e-ΕΦΚΑ στις περιπτώσεις οφειλετών που απαιτείται επιβεβαίωση των ασφαλιστικών τους στοιχείων ή οι οφειλές τους είναι υπό επεξεργασία και χωρίς να απαιτείται η τελική επιλογή του επανυπολογισμού ή μη των οφειλών.

Στις περιπτώσεις αυτές η υπαγωγή στη ρύθμιση μπορεί να γίνει και μετά το πέρας της καταληκτικής ημερομηνίας, όταν διαβιβαστούν οι οφειλές στο Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ) και εφόσον υποβληθεί η αίτηση (2ο στάδιο) για την υπαγωγή στη ρύθμιση μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΚΕΑΟ, η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υποβληθεί μετά την 30ή.4.2021.»

Άρθρο 71

Καταβολή δόσεων εκκαθάρισης ετών 2017, 2018 και 2019

1. Σε περίπτωση που από την εκκαθάριση των ασφαλιστικών εισφορών ετών 2017, 2018 και 2019 αυτοαπασχολουμένων, ελεύθερων επαγγελματιών με πολλαπλή ή μη δραστηριότητα και προσώπων που υπάγονται στην ασφάλιση του τ. ΟΓΑ προκύπτει διαφορά που πρέπει να καταβληθεί από τους ασφαλισμένους (χρεωστικό υπόλοιπο) αυτή καταβάλλεται, ισομερώς κατανεμημένη, σε πέντε (5) μηνιαίες δόσεις, ανεξαρτήτως του ύψους του ποσού της μηνιαίας δόσης.

2. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την 31η.3.2021. Οι επόμενες δόσεις καταβάλλονται έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε επόμενου μήνα. Ο οφειλέτης δύναται να επιλέξει, σε οποιοδήποτε στάδιο, την εφάπαξ εξόφληση του υπόλοιπου αριθμού των δόσεων.

3. Εάν η μηνιαία δόση οφειλής δεν καταβληθεί εμπρόθεσμα, επιβάλλεται ο προβλεπόμενος τόκος σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία επί του ποσού της μηνιαίας δόσης που καταβάλλεται εκπρόθεσμα.

Άρθρο 72

Παράταση της θητείας των διοικητικών οργάνων των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων, συνταξιούχων και εργοδοτών

1. Η θητεία των διοικητικών οργάνων των συνδικαλιστικών οργανώσεων του άρθρου 9 του ν. 1264/1982 (Α΄ 79) των συνταξιοδοτικών οργανώσεων, των εργοδοτικών οργανώσεων, των αιρετών οργάνων των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) και του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού του Εθνικού Τυπογραφείου», εφόσον είτε έληξε από την 11η.6.2020 και εφεξής είτε λήγει για πρώτη φορά ενόσω βρίσκονται σε ισχύ τα έκτακτα μέτρα για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, είτε έχει ήδη παραταθεί με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α΄ 76), το άρθρο 28 του ν. 4690/2020 (Α΄ 104) και το άρθρο 25 του ν. 4722/2020 (Α΄ 177), παρατείνεται έως την 30ή.6.2021.

2. Εξαιρετικά, έως την 30ή.6.2021 οι συνεδριάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των συνδικαλιστικών οργανώσεων του ν. 1264/1982, των σωματείων που λειτουργούν βάσει του Α.Κ. ή των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), όπως και των εργοδοτικών οργανώσεων, δύνανται να διεξάγονται, μετά από απόφαση των αρμόδιων οργάνων διοίκησής τους, με τη χρήση των πλέον πρόσφορων σύγχρονων ψηφιακών μέσων απομακρυσμένης συμμετοχής των μελών τους.

3. Το άρθρο 25 του ν. 4722/2020 (Α΄ 177) καταργείται.

Άρθρο 73

Παράταση της θητείας του Γενικού Συμβουλίου, της Εκτελεστικής Γραμματείας και της Ελεγκτικής Επιτροπής της Ε.Σ.Α.μεΑ. (Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία) και των μελών του Δ.Σ. της Εθνικής Γενικής Συνομοσπονδίας Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Ελλάδος (ΕΓΣΑΘΠΕ) και των διοικητικών συμβουλίων των σωματείων και ενώσεων αναπήρων και θυμάτων πολέμου

Η θητεία των μελών του Γενικού Συμβουλίου, της Εκτελεστικής Γραμματείας και της Ελεγκτικής Επιτροπής της Ε.Σ.Α.μεΑ. (Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία), των Διοικητικών Συμβουλίων και Ελεγκτικών Επιτροπών των

δευτεροβάθμιων και πρωτοβάθμιων οργανώσεων μελών της Ε.Σ.Α.μεΑ., η οποία, βάσει των οικείων καταστατικών, έληξε από 11.6.2020 και εφεξής ή λήγει ενόσω βρίσκονται σε ισχύ τα έκτακτα μέτρα για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και των μελών του Δ.Σ. της Εθνικής Γενικής Συνομοσπονδίας Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Ελλάδος (ΕΓΣΑΘΠΕ) και των διοικητικών συμβουλίων των σωματείων και ενώσεων αναπήρων και θυμάτων πολέμου, η οποία, βάσει των οικείων καταστατικών, έληξε ή λήγει ενόσω βρίσκονται σε ισχύ τα έκτακτα μέτρα για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και έχει παραταθεί με τα άρθρα 39 του ν. 4690/2020 (Α΄ 140) και 138 του ν. 4714/2020 (Α΄ 148), παρατείνεται έως την 30ή.6.2021. Η παρούσα κατισχύει κάθε διαφορετικής καταστατικής ρύθμισης, εφόσον η προβλεπόμενη θητεία λήγει πριν την 30ή.6.2021.

Άρθρο 74

Διενέργεια ελέγχων Ο.Α.Ε.Δ. με ηλεκτρονικά μέσα

Για το χρονικό διάστημα που υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς της πανδημίας COVID-19, η ύπαρξη της οποίας βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, είναι δυνατή η διενέργεια ελέγχων από υπαλλήλους του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 2/82850/0022/259-2013 κοινή υπουργική απόφαση (Υ.Ο.Δ.Δ. 487), όπως συμπληρώθηκε με την υπ' αριθμ. 6965/222/29.5.2019 κοινή υπουργική απόφαση (Β΄ 2008), στο πλαίσιο υλοποιούμενων προγραμμάτων και παροχών εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα.

Άρθρο 75

Κανονισμός Ταμειακής

και Λογιστικής Διαχείρισης Ο.Α.Ε.Δ.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, εκδίδεται μέχρι την 31η.12.2020 Κανονισμός Ταμειακής και Λογιστικής Διαχείρισης του Ο.Α.Ε.Δ. μετά από εισήγηση του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ..

Άρθρο 76

Αύξηση του Ελάχιστου Εγγυημένου

Εισοδήματος για τον μήνα Δεκέμβριο 2020

1. Ειδικά για τον μήνα Δεκέμβριο 2020, η μηνιαία εισοδηματική ενίσχυση των ωφελούμενων μονάδων του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ13/οικ./33475/1935/15.6.2018 (Β΄ 2281) κοινής υπουργικής απόφασης, υπέρ των οποίων είναι σε ισχύ, κατά την 30ή Νοεμβρίου 2020, εγκριτική απόφαση χορήγησής της, προσαυξάνεται στο διπλάσιο. Η προσαύξηση αυτή θεωρείται ότι αποτελεί αντικείμενο των αιτήσεων, επί των οποίων εκδόθηκαν οι εγκριτικές αποφάσεις χορήγησης της εισοδηματικής ενίσχυσης του προηγούμενου εδαφίου.

2. Η προσαύξηση της παρ. 1 καταβάλλεται άπαξ και κατά παρέκκλιση του ανώτατου μηνιαίου ορίου του εγγυημένου ποσού και των ανώτατων μηνιαίων ορίων ανά ωφελούμενη μονάδα, όπως τα όρια αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 της υπό στοιχεία Δ13/οικ./33475/1935/15.6.2018 κοινής υπουργικής απόφασης.

Άρθρο 77

Διαδικασία ορισμού σχολικών μονάδων για το πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα»

Το άρθρο 12 του ν. 4455/2017 (Α΄ 22) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 12

Πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα»

1. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καταρτίζει, συντονίζει και εποπτεύει διατροφικό πρόγραμμα υπό τον τίτλο «Σχολικά Γεύματα» (Πρόγραμμα).

2. Το Πρόγραμμα έχει ως περιεχόμενο την εξυπηρέτηση αναγκών σίτισης μαθητών σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης με την κατάρτιση δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 107 έως 110 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147).

3. Η εφαρμογή του Προγράμματος τελεί υπό την εποπτεία και τον έλεγχο της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής της Γενικής

Διεύθυνσης Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Έως τη δημοσίευση των αποφάσεων τοποθέτησης Προϊσταμένου και Προϊσταμένων Τμημάτων στις οργανικές μονάδες της ανωτέρω Διεύθυνσης, η αρμοδιότητα επο- πτείας και ελέγχου παραμένει στη Διεύθυνση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης.

4. Οι συμβάσεις με αντικείμενο τη δωρεάν παροχή σχολικών γευμάτων του Προγράμματος προκηρύσσονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Οι προδιαγραφές, οι γενικοί κανόνες, τα κριτήρια αξιολόγησης και κάθε αναγκαία διαδικασία και λεπτομέρεια υλοποίησης του Προγράμματος ορίζονται στην προκήρυξη της παρούσας παραγράφου. Για τις ανάγκες πιλοτικής εφαρμογής και αξιολόγησης του Προγράμματος και την καλύτερη εξειδίκευση των όρων της ανωτέρω προκήρυξης είναι δυνατή, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, όπως προβλέπεται από το άρθρο 118 του ν. 4412/2016, όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α., είναι κατώτερη από τα όρια της περίπτωσης δ' του άρθρου 5 του ν. 4412/2016.

5. Οι δαπάνες για τις δράσεις του Προγράμματος καλύπτονται από πιστώσεις είτε του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων είτε του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του ως άνω Υπουργείου.

6. Η παραλαβή των σχολικών γευμάτων, τα οποία ανατέθηκαν με συμβάσεις που υπογράφηκαν και εκτελέ- στηκαν κατά το διάστημα της πιλοτικής εφαρμογής του Προγράμματος «Σχολικά Γεύματα», σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του παρόντος, πιστοποιείται με βεβαίωση του αρμόδιου Περιφερειακού Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για το σύνολο των σχολικών γευμάτων που παραδόθηκαν σε σχολεία ευθύνης του καθ' όλη τη διάρκεια των οικείων συμβάσεων. Η βεβαίωση αποστέλλεται στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, η οποία ελέγχει τη βεβαίωση παραλαβής και τα φορολογικά παραστατικά κάθε αναδόχου και βεβαιώνει το «καλώς έχουν».

7. Μέχρι το τέλος κάθε έτους, το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων χορηγεί αναλυτικό αρχείο στον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) με τον πληθυσμό των μαθητών που αναμένεται να φοιτά στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση κατά το επόμενο σχολικό έτος, ανά Περιφερειακή Ενότητα, Δήμο, Δημοτικό Διαμέρισμα, Κοινότητα και

σχολική μονάδα. Το αρχείο του προηγούμενου εδαφίου επικαιροποιείται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων κάθε Αύγουστο ή όποτε επέρχονται σημαντικές διαφοροποιήσεις του και προωθείται επικαιροποιημένο στον ΟΠΕΚΑ. Ακολούθως, ο ΟΠΕΚΑ, κατά το στάδιο του σχεδιασμού της εκάστοτε διαγωνιστικής διαδικασίας που υλοποιεί σύμφωνα με την υπό στοιχεία Δ14/οικ.21446/488/11.4.2018 υπουργική απόφαση (Β΄ 1299), θέτει υπόψιν των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων τις Περιφερειακές Ενότητες, τους Δήμους, τα Δημοτικά Διαμερίσματα και τις Κοινότητες που θα εκτελεστεί το Πρόγραμμα, με κοινή δε απόφαση των ανωτέρω Υπουργών, μετά από γνώμη της Διεύθυνσης Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, ορίζονται καθ' έκαστο σχολικό έτος οι σχολικές μονάδες των ανωτέρω Δήμων, Δημοτικών Διαμερισμάτων ή των Κοινοτήτων που θα εφαρμοστεί το «Πρόγραμμα». Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις ως προς τον τρόπο συγκρότησης, σύνθεσης και λειτουργίας των επιτροπών παραλαβής των υπηρεσιών των αναδόχων κατά την παράδοση ανά σχολική μονάδα των σχολικών γευμάτων του Προγράμματος και σύμφωνα προς τις σχετικές διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα που άπτεται της εφαρμογής του παρόντος εδαφίου.»

Άρθρο 78

Ρυθμίσεις για τους ασφαλισμένους του

κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του Ταμείου

Ασφάλισης του Προσωπικού ΟΤΕ (ΤΕΑΠ - ΟΤΕ)

Προστίθεται εδάφιο στο εδάφιο ε΄ της παρ. 2 του άρθρου 14 του Κανονισμού Παροχών του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του Ταμείου Ασφαλίσεων του Προσωπικού Ο.Τ.Ε. (π.δ. 35/38), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 127 του ν. 4611/2019 (Α΄ 73), το οποίο διαμορφώνεται ως εξής:

«ε) Η σχετική για την αναγνώριση αίτηση μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε και μετά από την οριζόμενη στο εδ. α΄ προθεσμία και σε κάθε περίπτωση πριν την απονομή της σύνταξης αυτής, με τις προϋποθέσεις αναγνώρισης και εξαγοράς που ορίζονται στα ανωτέρω εδάφια της παραγράφου αυτής, σε περίπτωση δε συνταξιοδότησης, ο μη εξαγορασθείς χρόνος εξοφλείται

εφάπαξ, άλλως αυτός δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του συντάξιμου χρόνου.

Η σχετική για την αναγνώριση αίτηση αφ' ης υποβληθεί και εξοφληθεί το προβλεπόμενο ποσό εξαγοράς, ανατρέχει στον χρόνο υποβολής της αίτησης για χορήγηση επικουρικής σύνταξης, η δε σύνταξη χορηγείται από την ημερομηνία χορήγησης της κύριας σύνταξης. Η διάταξη αυτή καταλαμβάνει και όλες τις εκκρεμείς αιτήσεις για χορήγηση επικουρικής σύνταξης κατά τον χρόνο δημοσίευσής της.»

Άρθρο 79

Χορήγηση επιδόματος θέρμανσης

1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών είναι δυνατή η παροχή επιδόματος θέρμανσης στους καταναλωτές των επιδοτούμενων ειδών καυσίμων θέρμανσης που καθορίζονται με αυτήν. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται το ύψος του επιδόματος, τα κριτήρια με βάση τα οποία χορηγείται το επίδομα, τα δικαιούχα πρόσωπα, η αρμόδια για τη χορήγηση του επιδόματος αρχή, ο Ειδικός Φορέας και ο Κωδικός Αριθμός Εξόδου του προϋπολογισμού σε βάρος του οποίου καταλογίζεται η σχετική δαπάνη, η διαδικασία πληρωμών και ελέγχου αυτών, ο τρόπος δέσμευσης των αναγκαίων πιστώσεων, τα αρμόδια όργανα για την εκκαθάριση και πληρωμή της δαπάνης αυτής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η ευθύνη των εκκαθαριστών, των αρμόδιων για την πληρωμή οργάνων και των αχρεωστήτως λαβόντων, ο τύπος των τίτλων πληρωμής και ο τρόπος εξόφλησης αυτών, κατά παρέκκλιση του ν. 4270/2014 (Α' 143), τυχόν έξοδα πληρωμής του επιδόματος, η διαδικασία εμφάνισης της σχετικής δαπάνης στη δημόσια ληψοδοσία, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της ρύθμισης αυτής.

2. Η ανωτέρω δαπάνη δεν υπόκειται στον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η παρ. 8β του άρθρου 36 του ν. 3986/2011 (Α' 152).

Άρθρο 80

Έκτακτη παράταση της διάρκειας ορισμένων διαδικασιών ειδικής διαχείρισης

του ν. 4307/2014

1. Για όσες διαδικασίες ειδικής διαχείρισης η νόμιμη διάρκεια τους, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 69 του ν. 4307/2014 (Α΄ 246), λήγει εντός του διαστήματος από τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος έως και την 31.12.2020, η διάρκεια αυτή παρατείνεται αυτοδικαίως κατά τρεις (3) επιπλέον μήνες. Η παράταση του χρόνου της ειδικής διαχείρισης καταλαμβάνει και διαδικασίες οι οποίες διάγουν ήδη την παράταση του άρθρου 89 του ν. 4714/2020 (Α΄ 148), εφόσον η λήξη τους σε κάθε περίπτωση θα ελάμβανε χώρα έως την 31η.12.2020.

2. Σε δημόσιους πλειοδοτικούς διαγωνισμούς στο πλαίσιο διαδικασιών ειδικής διαχείρισης, οι οποίοι έχουν ήδη προκηρυχθεί κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 73 του ν. 4307/2014 και εφόσον η καταληκτική ημερομηνία υποβολής δεσμευτικών προσφορών εμπίπτει στο χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως και την 31η.12.2020, ο ειδικός διαχειριστής δύναται με πράξη του, η οποία δημοσιεύεται σύμφωνα με τα προ-βλεπόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 73, το αργότερο δύο (2) ημέρες πριν την ως άνω καταληκτική ημερομηνία, να παρατείνει την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών για χρονικό διάστημα επιπλέον δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από την αρχική καταληκτική ημερομηνία.

3. Ειδικώς για τους δημόσιους πλειοδοτικούς διαγωνισμούς στο πλαίσιο διαδικασιών ειδικής διαχείρισης των οποίων η αρχική προθεσμία υποβολής δεσμευτικών προσφορών περιλαμβανόταν στο χρονικό διάστημα από την 7η.11.2020, ημερομηνία έναρξης ισχύος των περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, και έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο ειδικός διαχειριστής δύναται να προβαίνει στην παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών για χρονικό διάστημα επιπλέον δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών, η οποία ισχύει αναδρομικά από την αρχικώς ορισθείσα καταληκτική ημερομηνία. Η παράταση αυτή θεωρείται έγκυρη υπό τις εξής προϋποθέσεις: α) προ της έναρξης ισχύος του παρόντος και πριν την πάροδο της αρχικώς ορισθείσας ημερομηνίας υποβολής προσφορών των παραπάνω διαγωνισμών, εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, ο

ειδικός διαχειριστής έχει με πρωτοβουλία του δημοσιεύσει με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο και ιδίως με δημοσίευση στον τυχόν ιστότοπο της επιχείρησης ανακοίνωση με την οποία γνωστοποιούσε την παράταση της προθεσμίας υποβολής προσφορών και β) εντός του απολύτως αναγκαίου χρόνου από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο ειδικός διαχειριστής δημοσιεύει πράξη, η οποία θα περιέχει κατ' ελάχιστον τη νέα, μετά την παράταση, καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής των προσφορών και αποσφράγισής τους, σε

δύο (2) καθημερινής πανελλήνιας κυκλοφορίας εφημερίδες, στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στον ιστότοπο της επιχείρησης στο διαδίκτυο, καθώς και στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης. Σε κάθε περίπτωση η πράξη παράτασης δεν μπορεί να προβλέπει καταληκτική ημερομηνία συντομότερη ή απώτερη των δεκατεσσάρων (14) επιπλέον ημερών από την αρχικώς ορισθείσα καταληκτική ημερομηνία.

Άρθρο 81

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 26 Νοεμβρίου 2020

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών	Ανάπτυξης και Επενδύσεων
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Προστασίας του Πολίτη	Εθνικής Άμυνας	Παιδείας και Θρησκευμάτων
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ	ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων	Υγείας	Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Υφυπουργός Πολιτισμού Αθλητισμού	και	Δικαιοσύνης	Εσωτερικών
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ		ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ
Μετανάστευσης Ασύλου	και	Υποδομών και Μεταφορών	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ		ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ
Αγροτικής Ανάπτυξης Τροφίμων	και	Τουρισμού	Επικρατείας
ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ		ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 26 Νοεμβρίου 2020

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32, Αθήνα

Τηλ. Κέντρο 210 5279000

Κείμενα προς δημοσίευση: webmaster.et@et.gr